

PARKANON VESISTÖT

- 135 järveä
- 12 kpl yli 100 ha ja 23 kpl yli 50 ha
- 6,3 % pinta-alasta
- Suurimmat järvet: Aurejärvi, Kuivasjärvi, Parkanonjärvi, Linnanjärvi, Vahojärvi, Vuorijärvi ja Kovesjärvi
- Yleisilmeeltään happamia, humuspitoisia tummia ja reheviä

Osa II

Kuivasjärven valuma-alue

Aurejärven valuma-alue

Suomijoen valuma-alue

Mustajoen valuma-alue

Hirvijoen valuma-alue

PARKANON KAUPUNGIN ALUEEN VESISTÖT

Päävesistöalueet: Kokemäenjoen, Karvianjoen ja Kyrönjoen päävesistöalueet

KYRÖNJOEN PÄÄVESISTÖALUE
Mustajoen valuma-alue 42.05
Hirvijoen valuma-alue 42.08

KARVIANJOEN PÄÄVESISTÖALUE
Suomijoen valuma-alue 36.08

KOKEMÄENJOEN PÄÄVESISTÖALUE
Kyrösjärven alue 35.52
Parkanonjärven alue 35.53
Jämijärven valuma-alue 35.54
Kovesjoen valuma-alue 35.55
Kuivasjärven valuma-alue 35.56
Aurejärven valuma-alue 35.57

Parkanon vesistöt valuma-alueen mukaan

KOKEMÄENJOEN PÄÄVESISTÖALUE - IKAALISTEN REITIN VALUMA-ALUE 35.5

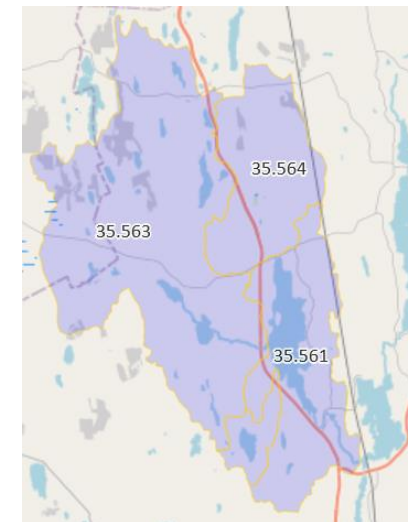
5. Kuivasjärven valuma-alue 35.56

Kuivasjärven lähialue 35.561: Kivilampi, Kuivasjärvi, Lokalampi, Niemenlampi, Ruonanlampi

Nivusjärven valuma-alue 35.562: Hautalampi, Nivusjärven laskupuro, Nivusjärvi

Vatajanjoen valuma-alue 35.563: Ahvenlampi, Alkkianlampi, Hakojärvi, Iso Kivijärvi, Iso Pelijärvi, Iso-Koura, Iso-Valkiainen, Iso-Venesjärvi, Kangas-Lyly, Kärppäjärvi, Lamminpohjanlammi, Lätäkönlampi, Löyttylampi, Niskalampi, Pitkäjärvi, Sompajärvi, Tervajärvi, Vatajanjoki-Isoahonjoki-Mustajoki-Venesjoki, Vatajanjärvi, Vähä Valkijärvi, Vähä Venesjärvi, Ylinenjärvi

Vääräjoen valuma-alue 35.564: Liesilampi, Tervajärvi, Vääräjoki/Kuivajärvenoja

Kuivasjärven valuma-alue (171 km²) kuormittavat erityisesti suo- ja metsäojitusten sekä maatalouden (peltojen osuus 8 % valuma-alueesta) hajakuormitus. Valuma-alueella on runsaasti myös vanhoja ja toiminnassa olevia turvetuotantoalueita, joita on jokaisella valuma-alueella: Vatajanjoella Alkkia Karvian puolella, Sompaneva 332 ha ja Pohjoisneva (pohj.) 29 ha, Kuivasjärvellä Sydänmaanneva (ei enää tuotantoa Kuivasjärven va), Nivusneva 86 ha ja Nokilammenneva (ei enää tuot.). Reitien vedet ovat happamia, tummia, ravinteisia ja humuspitoisia.

Vesienhoidon toimenpideohjelmassa Kuivasjärven lähialue kuuluu maatalouden vesiensuojelun tehostamisalueelle. Maatalouden keskeisiä toimenpiteitä ovat kiintoainekuormituksen merkittävä vähentäminen ja ravinteiden huuhtoutumien pienentäminen. Kuormituksen vähentämiseen tähtäävät lisäksi ympäristötukijärjestelmän uudistaminen, turvepeltojen vesiensuojelun kehittäminen sekä luonnonmukaisen peruskuivatuksen ja uusien vesiensuojelumenetelmien käyttöönotto.

Koko Parkanon kaupungin alue kuuluu vesienhoidon toimenpideohjelmassa metsätalouden ja turvetuotannon vesiensuojelun tehostamisalueelle, jolloin vesistöjen vedenlaatu edellyttää sektorikohtaisten tehostettujen vesiensuojelumenetelmien käyttöä. Metsätalouden ohjauskeinoja ovat mm. suometsänhoidon kokonaisvaltaisen suunnittelun kehittäminen, sektorien välisen yhteistoiminnan kehittäminen vesiensuojelussa sekä kuivatustekniikan ja metsätalouden vesiensuojelumenetelmien kehittäminen.

Turvetuotannon ohjauskeinoja ovat mm. uuden turvetuotannon ohjaus jo ojitetuille tai muuttuneille soille, haitallisten vesistövaikutusten vähentäminen valuma-aluekohtaisella suunnittelulla, uusien vesiensuojelumenetelmien kehittäminen ja käyttöönotto, tuottajien koulutus, omavalvonnan edistäminen, velvoitetarkkailun kehittäminen, humuksen vesistövaikutusten ja metyylielohopean vaikutusten tutkiminen sekä jälkikäytön ohjaaminen vesistön ja monimuotoisuuden kannalta kestäviin ratkaisuihin.

Valuma-alueella on tehty vuosien ajan kunnostustöitä niin valuma-alueella (kosteikot, valuma-altaat jne.) kuin itse Kuivasjärvellä (niitot, ruoppaukset) useiden eri tahojen (Pro Kuivasjärvi ry, Metsäkeskus, kalastuskunnat, maanomistajat jne.) toimesta. Myös jokivesistöjen kunnostamistoimia on aloitettu virtavesien kunnostamiseksi.

<http://www.lumi.fi/kuivasjarven-kansanliike-parkanossa-pirkanmaalla/> <https://kvvy.fi/yhdistys/virta-hanke/> [Ikaalisten reitin vesienhoidon toimintaohjelma \(arcgis.com\)](#)

Kuivasjärven valuma-alue – Kuivasjärven lähialue

KUIVASJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 653 ha (suurin kokonaan Parkanon puolella sijaitseva järvi)

Suurin syvyys: 15,7 m, keskisyvyys 3,5 m

Viipymä 7-8 kk

Valuma-alue: 171 km²

Valuma-alue ja kuormitus

Kuivasjärveen päätyvät vedet tulevat lähivaluma-alueelta pääosin kahta pääreittiä, Vatajanjokea ja Vääräjokea pitkin sekä pohjoisen ravinteikasta Kuivasjärvenojaa pitkin. Kuivasjärveä kuormittavat valuma-alueen suo- ja metsäojitukset, pellot, haja-asutus sekä turvetuotanto (mm. Nokilammenneva, Nivusneva). Vuoden 2005 selvityksen perusteella fosforikuormasta järveen tuli maataloudesta 46 %, luonnonhuuhtoumasta 31 %, metsätaloudesta 8 %, ilmakehittämisestä 6 %, turvetuotannosta 5 % ja haja-asutuksesta 4 %.

Järven vedenlaatu

Vuosien 2007-2018 tulosten mukaan järven veden happamuus on vaihdellut sulamisvesien happamista arvoista (pH 5,3) kesän lähes neutraaleihin arvoihin (pH 6,6). Typpipitoisuus on ollut syvänteessä keskimäärin 802 µg/l ja fosforipitoisuus on noussut hieman vuosien varrella (pintaveden keskiarvo 35 µg/l). Happitilanne on vaihdellut hyvästä lopputalven happikatoihin. Vesi on lievästi sameaa (keskiarvo 2,9 FNU, kiintoaine 3,0 mg/l) ja erittäin ruskeaa (väriarvon keskiarvo 194 µg/l, Fe 1 518 µg/l). Järvi luokitellaan reheväksi myös kasviplanktonin kokonaisbiomassan perusteella. Vuoden 2019 vedenlaatu oli jokseenkin edellisvuosien tasolla, joskin typpipitoisuudet ja sameus olivat aikaisempaa pienempiä. V. 2020 pintaveden kok.P-pitoisuus vaihteli 27-32 µg/l, kok.N-pit. 540-930 µg/l ja sameus 2,3-3,7 FNU. Syvänteen vastaavat arvot olivat 73-89 µg/l (P), 680-1400 µg/l (N) ja 19-21 FNU (sameus).

Ekologinen tila luokitellaan tyydyttäväksi: biologisista laatutekijöistä kalasto luokitellaan erinomaiseksi, kasviplankton tyydyttäväksi sekä piilevät ja vesikasvit hyväksi, fysikaalis-kemialliset tekijät hyväksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka hyväksi. Vesiensuojelun toimenpideohjelman mukaan tavoitteena on saavuttaa hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 6 %. Tavoitteen saavuttamiseksi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on mm. hylännyt osan Sydänmaannevan turvetuotannon ympäristölupahakemuksen alasta.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Veden virkistyskäyttöluokitus on tyydyttävä, sillä humus ja rehevyys laskevat arvoa. Kuivasjärven kunnostamiseksi ja valuma-alueelta tulevan kuormituksen vähentämiseksi on tehty lukuisia toimia Pro Kuivasjärvi ry:n, kalastuskunnan, yksityisten maanomistajien ja Metsähallituksen toimesta: valuma-alue selvityksiä, kosteikkoja, valuma-altaita, kasvillisuuden niittoa jne. Vuonna 2017 rakennettiin pohjapato järven luusuaan keskivedenkorkeuden nostamiseksi ja veden laadun parantamiseksi. Järven kalakanta on harva ja saalisjakauma on pysytellyt samana vuosina 2009, 2012 ja 2021. Vuoden 2021 verkkokoekalastuksen perusteella suurimmat saaliit saatiin ahvenesta (57 % massasta), särjestä (16 %) sekä kuhasta ja lahnasta (11 % molempia). Kalastoon kuuluvat myös kuore, kiiski, made, pasuri ja istutusten ansiosta siika. Kalastusta katsottiin haittaavan etenkin pyydysten likaantuminen, turvetuotannon kuormitus ja vesikasvillisuuden määrä. Rapukanta on heikko, mutta järvellä on saatu koeravustuksissa myös jokirapua. Kunnostuksiin käytetään myös turvetuotannon kalatalousmaksuja.

Kuivasjärven valuma-alue – Vääräjoen valuma-alue

KUIVASJÄRVENOJA / VÄÄRÄJOKI

Jokitiedot

[Kartta](#)

Pituus: 4 km

Valuma-alue: 31 km²

Valuma-alue ja kuormitus

Kuivasjärven pohjoispuolella sijaitsevan Vääräjoen valuma-alueen pinta-alasta noin 11 % on viljelymaata. Lisäksi jokea kuormittavat hajakuormitus suo- ja metsäojituksista. Pohjoisosissa on aiemmin ollut myös turvetuotantoa (mm. Nokilamminneva).

Järven vedenlaatu

Vääräjoen vesi on hapanta, humuspitoista ja rehevää. Vääräjoen alaosasta Kuivajärvenojasta otettujen vesinäytteiden keskiarvot vuosina 2007-2019 ovat olleet: pH 6,4, sameus 7,3 FNU, kiintoaine 8,0 mg/l, CODMn 34 mg/l O₂, väri 258 mg/l Pt, kok.N 988 µg/l, kok.P 59 µg/l ja Fe 2 422 µg/l. Vaihtelut vuosien ja näytteenottokertojen välillä ovat olleet huomattavia, sillä esim. kiintoainepitoisuus on vaihdellut 4-48 mg/l ja kokonaisfosforipitoisuus 52-118 µg/l. Vuoden 2020 tulokset olivat jokseenkin edellisvuosien kaltaisia. Vuoden 2020 kolmen näytteen keskiarvot olivat: pH 6,1, sameus 5,4 FNU, kiintoaine 5,9 mg/l, CODMn 44 mg/l O₂, väri 343 mg/l Pt, kok.N 997 µg/l ja kok.P 60 µg/l eli vesi oli edelleen sameaa, humuspitoista ja ravinteikasta.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Pääosin peltojen keskellä virtaavalla purolla ei ole juuri virkistyskäyttöä.

Kuivasjärven valuma-alue – Kuivasjärven lähialue

LOKALAMPI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 7 ha

Syvyys: 2 m

Keskiviipymä: 76 vrk

Valuma-alue: 2,5 km²

Valuma-alue ja kuormitus

Lokalammen valuma-alueesta yli 20 % muodostuu Nivusnevan turvetuotanto-alueesta. Lampea kuormittavat myös suo-ojitukset, joskin luoteispuolen suot ovat luonnontilaisia.

Järven vedenlaatu

Lokalampi on humuspitoinen, tummavetinen (väri vuosien 2007-2019 keskiarvona 296 mg/l Pt, Fe 1 823 µg/l) ja hapan (pH 5.0) suolampi. Viipymä on lyhyt, mutta rehevyyden vuoksi lammessa on lopputalvisin ajoittain suurta happivajetta. Lampi luokitellaan reheväksi (keskiarvot kok.N 884 µg/l ja kok.P 29 µg/l) ja klorofyllipitoisuuden perusteella jopa ylireheväksi. Vuoden 2019 velvoitetarkkailutuloksissa veden laatu oli aikaisempaa parempi, kun mm. kokonaisfosforipitoisuus (21 µg/l) oli lähellä luonnontasoa, levämäärä keskimääräistä vähäisempi ja rautapitoisuus alle 1 600 µg/l. Myös pitkällä aikavälillä rehevyystaso on laskusuuntainen, mutta humusleima on pysytellyt samana. Vuoden 2020 tarkkailutulosten perusteella veden happitilanne oli 1 m syvyydessä hyvä, kemiallinen hapenkulutus CODMn keskimäärin 29 mg/l, kok.P 22 µg/l, kok.N 620 µg/l, pH 5,0, sameus 1,4 FNU ja väriluku 245 mg/l Pt.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Lokalammen virkistyskäyttöluokka on enintään välttävä/huono happamuuden, humuspitoisuuden, happiongelmiin, rehevyyden ja mataluuden vuoksi.

Kuivasjärven valuma-alue – Kuivasjärven lähialue NIEMENLAMPI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 7 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Niemenlampi on täysin peltojen ympäröimä lampi mutkittelyssä jokiketjussa. Lampeen tulee kuormitusta myös Kuivasjärven reitiltä. Lammen vedet laskevat Linnanjärven eteläosaan joen virtauksen mukana.

Järven vedenlaatu

Lammen vedenlaatua on tutkittu kesällä 2010. Veden puskurikyky oli välttävä ja pH oli lievästi hapan (6,3). Veden väri oli erittäin ruskea (160 mg/l Pt, kiintoaine 6,9 mg/l). Fosforipitoisuuden (53 µg/l) perusteella lampi luokiteltiin reheväksi ja lammen typpipitoisuus oli korkea (600 µg/l).

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Veden laadun yleisluokitus on tyydyttävä värin, humuspitoisuuden ja rehevyyden takia.

Kuivasjärven valuma-alue – Kuivasjärven lähialue RUONANLAMPI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 4 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Ruonanlampi on peltojen ympäröimä lampi jokiketjussa. Lampeen tulee kuormitusta myös Kuivasjärven reitiltä sekä Lokalammen kautta turvetuotannosta. Lammen vedet laskevat Linnanjärven eteläosaan.

Järven vedenlaatu

Lammen vedenlaatua on tutkittu maaliskuussa 2007 ja näytteen perusteella lammen happipitoisuus oli hyvä. Veden puskurikyky oli välttävä ja pH oli lievästi hapan (5,8). Vesi oli sameaa (9,6 FNU) ja veden väri oli erittäin ruskea (400 mg/l Pt). Fosforipitoisuuden (45 µg/l) perusteella lampi luokitellaan reheväksi ja lammen typpipitoisuus oli korkea (1 280 µg/l).

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Veden laadun yleisluokitus on tyydyttävä värin, happamuuden ja rehevyyden takia.

Kuivasjärven valuma-alue – Nivusjärven valuma-alue
NIVUSJÄRVEN LASKUPURO

Jokiitiedot

[Kartta](#)

Pituus: n. 3,3 km

Valuma-alue: 6 km²

Valuma-alue ja kuormitus

Nivusjärvestä Kuivasjärveen laskevaa puroa kuormittavat laajat suo- ja metsäojitukset.

Järven vedenlaatu

Ekologinen tila luokitellaan hyväksi: fysikaalis-kemialliset tekijät luokitellaan hyväksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka hyväksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 7 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Kuivasjärven valuma-alue – Nivusjärven valuma-alue

NIVUSJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 67 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Nivusjärveä ympäröivät suot on pääosin ojitettu, mutta osa rannoista on myös luonnontilaisia. Turvetuotantoalue sijaitsee noin 150 m etelään, mutta se ei laske Nivusjärveen.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu kesällä 1990 ja silloin järvi oli hapan (pH 5,2) ja puskurikyky oli hävinnyt. Fosfori oli lievästi rehevää luokkaa (kok.P 29 µg/l), mutta typpi- (kok.N 290 µg/l) ja klorofyllipitoisuus osoittivat järven karuutta. Vähäinen kiintoaine (1,7 mg/l) ja sameus (1,8 FTU) ilmensivät veden kirkkautta ja väriarvo oli 120 mg/l Pt. Vuoden 2006 heinäkuussa otettujen näytteiden mukaan happitilanne oli hyvä ainakin päällysvedessä. Järven pH 6,0 oli lievästi hapan ja puskurikyky oli edelleen huono. Vesi oli tulosten mukaan lievästi sameaa (2,2 FNU) ja sen väri oli erittäin ruskeaa (180 mg/l Pt). Typpipitoisuus (580 µg/l) oli humusvesien luokkaa ja fosforipitoisuuden (33 µg/l) perusteella järvi luokiteltiin reheväksi. Veden laatu oli heikentynyt kaikilta osin happamuutta lukuun ottamatta. **Ekologinen tila** luokitellaan hyväksi: fysikaalis-kemialliset tekijät luokitellaan hyväksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka erinomaiseksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 4 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Veden laadun yleisluokitus on tyydyttävä ruskean värin ja rehevyyden takia.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue

ALKKIANLAMPI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 8 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Alkkianlampea kuormittaa suovaltainen valuma-alue, josta osa on myös ojitettu. Lampeen laskee myös turvetuotannon vesiä Iso-Kouran kautta. Toisaalta lähialueella on paljon myös luonnontilaisia metsä- ja suoalueita.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu kesällä 1991. Alkkianlampi oli tulosten mukaan hapan, humuspitoinen ja rehevä suolampi, jonka puskurikyky oli huono. Vuoden 2006 heinäkuussa otetun näytteen mukaan järven happitilanne oli hyvä, pH melkein neutraali 6,0 ja veden puskurikyky edelleen huono. Vesi oli sameaa (5,3 FNU) ja sen väri oli erittäin ruskea (180 mg/l Pt). Typpipitoisuus oli humusvesien luokkaa 680 µg/l ja fosforipitoisuus 24 µg/l luokitteli järven reheväksi.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Veden laadun yleisluokitus on tyydyttävä. Veden arvoa laskee rehevyys ja humusleimaisuus. Alkkianlampi on suosittu ja hieno retkikohde valtakunnallisesti arvokkaan kalliokohteen Alkkianvuoren kupeessa. Rannalla on myös kota ja nuotiopaikka.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue

ISO KIVIJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 14,6 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Iso Kivijärvi sijaitsee Vatajanjoen valuma-alueen yläjuoksulla kaupungin pohjoisosassa. Järveä ympäröivät suo- ja metsäojitukset ja lisäksi järveä kuormittavat osa Sompanevan turvetuotantoalueen vesistä.

Järven vedenlaatu

Iso Kivijärven vedenlaatua on tutkittu vuonna 1994, jolloin järvi oli erittäin rehevä (kok.P 86 µg/l, kok.N 1 300 µg/l), hapan (pH 4,9) ja humuspitoinen (sameus 5,7 FNU, väriluku 400 mg/l Pt ja CODMn 71 mg/l). Mataluudesta ja rehevyydestä johtuen vesi on ajoittain hapetonta.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Matala Iso Kivijärvi on rakentamaton matala suojärvi. Sen virkistyskäyttöarvo on huono veden rehevyydestä, happamuudesta, humuspitoisuudesta ja happiongelmistä johtuen. Iso, rakentamaton järvi on kuitenkin maisemallisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue

ISO PELIJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 26 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Iso Pelijärvi on suo- ja metsäojitusten ympäröimä järvi. Järveen laskee Hanhilammen kautta myös Sompanevan turvetuotantoalueen vesiä. Rannalla on myös muutamia vapaa-ajanasuntoja.

Järven vedenlaatu

Iso Pelijärven vedenlaatua on tutkittu vuosina 1994 ja 2020. Vesi oli v. 1994 hapanta (pH 5,4), humuspitoista (väri 400 mg/l Pt ja CODMn 43 mg/l) sekä rehevää (kok.P 38 µg/l ja kok.N 720 µg/l). Mataluudesta ja rehevyydestä johtuen vesi on myös ajoittain hapetonta. Vuoden 2020 maaliskun ja elokuun tulosten keskiarvot olivat: CODMn 46 mg/l, kiintoaine 2,2 mg/l, pH 4,7, sameus 2,1 FNU ja väriluku 340 mg/l Pt. Ravinteista kok.P vaihteli 15-30 µg/l ja kok.N 650-870 µg/l, joten vesi oli happamampaa kuin 1990-luvulla, mutta muilta ominaisuuksiltaan hieman parempaa. Erityisesti fosforipitoisuus oli selkeästi alhaisempi ja myös happitilanne oli hyvä.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Mataluudesta, rehevyydestä, happamuudesta ja humuspitoisuudesta johtuen virkistyskäyttöarvo on välttävä.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue

ISO VENESJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 97 ha

Syvyys: 4 m

Valuma-alue ja kuormitus

Iso Venesjärveä kuormittavat ennen kaikkea lähisoiden ojitukset. Järven valuma-alueella on jonkin verran myös peltoa ja haja-asutusta.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu vuodesta 1975 alkaen ja järven vedenlaatu on parantunut viime vuosien aikana. Vuoden 2006 heinäkuussa järven happitilanne oli hyvä päällysvedessä ja kohtalainen alusvedessä. pH 6,0 oli lievästi hapan, kun se on ollut jopa alle 5,0. Vesi oli lievästi sameaa (1,4 FNU v. 2006) ja ruskeaa (1975-1992 250-440 mg/l Pt). Typpipitoisuus (640 µg/l) oli humusvesien luokkaa ja fosforin (28 µg/l) perusteella järvi luokiteltiin reheväksi. Ravinnepitoisuudet ovat pysyneet ennallaan tai hieman laskeneet. Esim. kesän 1990 näytteessä kok.P-pitoisuus oli pinnalla 37 µg/l ja pohjalla 42 µg/l ja kok.N-pitoisuus vaihteli 560-610 µg/l.

Ekologinen tila luokitellaan hyväksi: fysikaalis-kemialliset tekijät luokitellaan hyväksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka tyydyttäväksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 10 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Veden virkistyskäyttöluokitus on hyvä/tyydyttävä, arvoa laskee suuri humuspitoisuus ja happamuus. Järven itärannalla kohoaa valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma, Kannonrannan drumliini.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue ISO-KOURA

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 16,4 ha

Syvyys: 1,6 m

Valuma-alue ja kuormitus

Iso Koura sijaitsee pääosin Karvian puolella ja vain sen eteläkärki sijoittuu Parkanon puolelle. Järveä kuormittaa pohjoisen Pohjoisnevan turvetuotantoalue sekä suo- ja metsäojitukset. Järven rannat ovat lähes rakentamattomia.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua tutkitaan turvetuotannon velvoitetarkkailun vuoksi. Vesi on rehevää, hapanta, lievästi sameaa, runsashumuksista ja tummaa. Vuosien 2019-2022 pitoisuudet ovat vaihdelleet seuraavasti: CODMn 21-44 mgO₂/l, kiintoaine 1,4-2,0 mg/l, pH 5,2-6,2, väri 190-430 mg/l Pt, sameus 0,7-1,6 FTU, kok.N 480-1 100 µg/l, kok.P 20-44 µg/l ja Fe 960-1 800 µg/l. Keväisin vedenlaatu on ollut heikompi kuin kesällä.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Järven virkistyskäyttöarvo on enintään välttävä rehevyyden, happamuuden ja humuspitoisuuden takia

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue KÄRPPÄJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 19 ha

Syvyys: 3 m

Valuma-alue ja kuormitus

Kärppäjärvi on Vatajanjoen valuma-alueen latvavesiä Parkanon puolella. Järveä kuormittavat mm. Alkkian ja Sompanevan turvetuotantoalueet sekä suo- ja metsäojitukset. Metsäisellä itärannalla on myös pari vapaa-ajanasuntoa.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua tutkitaan turvetuotannon velvoitetarkkailun vuoksi. Vuoden 2019 tulosten perusteella järven vedenlaatu on sameaa, runsashumuksista, hapanta ja runsasravinteista. Rautapitoisuus on korkea ja levätuotanto runsasta. Alusvesi on myös hapetonta usein, mikä vapauttaa ravinteita alusveteen. Vedenlaatu on pysytellyt jokseenkin samana vuosina 2015-2019, jolloin veden keskiarvot ovat pintavedessä olleet: kiintoaine 7,6 mg/l, sameus 6,4 FNU, CODMn 29 mg/l, pH 6,1, väri 263 mg/l Pt, kok.N 857 µg/l ja kok.P 33 µg/l. Vuoden 2020 pitoisuudet olivat aikaisempien vuosien kaltaisia pintavedessä, mutta 3 m syvyydessä veden laatu oli maaliskuu- ja elokuun keskiarvoina huomattavasti huonompilaatuista: sameus 18,0 FNU, CODMn 41 mg/l, pH 6,1, väri 480 mg/l Pt, kok.N 810 µg/l ja kok.P 60 µg/l. Myös alusveden happitilanne oli heikko.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Virkistyskäyttöarvo on enintään välttävä veden rehevyyden, humuspitoisuuden ja happiongelmiensä vuoksi. Kärppäjärveen on istutettu planktonsiikaa v. 2010.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue
LÄTÄKÖNLAMPI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 0,4 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Lätäkönlampi on Vatajanjoen valuma-alueen latvavesiä Parkanon puolella. Läheiset ojitukset eivät yllä lampeen, joten pieni lampi on luonnontilainen ja kasvaa vähitellen umpeen.

Järven vedenlaatu

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Lätäkönlampi kuuluu Pirkanmaan maakuntakaavan suojelukohteisiin Lätäkönlampi. Lampi on maisemallisesti kaunis ja monimuotoisuuden kannalta merkittävä lampi. Pohjoisrannalla kasvaa mm. vaateliaita kämmekälajeja suovalkkua ja punakämmekkää.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue NISKALAMPI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 0,6 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Niskalampi sijaitsee suo-ojitusten keskellä Vatajanjoen valuma-alueen latvoilla kaupungin pohjoisosassa.

Järven vedenlaatu

Lammen vedenlaatua on tutkittu v. 2014. Vesi oli tuolloin rehevää (kok.P 25 µg/l), mutta väriarvo oli matala (53 mg/l Pt).

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Pienen lammen arvo on lähinnä maisemallinen ja luonnon monimuotoisuutta rikastuttava.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue PITKÄJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 7 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Pitkäjärven valuma-alue on melko metsäinen, mutta Pitkäjärveäkin kuormittavat lähialueiden suo-ojitukset. Metsätalouden hajakuormituksen ohella juuri muuta kuormitusta ei ole, kun vapaa-ajanasutuskin on harvaa.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu kesällä 1990 ja lopputalvella 1991 ja tulosten mukaan vesi oli ravinteikasta ja humuspitoista ja (väri 180 mg/l Pt, sameus 1,8 FTU, kiintoaine 3-7 mg/l). Fosforitaso vaihteli rehevän ja lievästi rehevän välillä (pinta 27 µg/l ja syväne 52 µg/l). Alhainen happamuus (pH 5,2-5,3) heikensi järven veden laatua. Vuoden 2006 näytteiden mukaan järven happitilanne oli hyvä päänlysvedessä ja kohtalainen 2,5 m syvyydessä. pH oli melko hapanta (pH 5,3) ja veden puskurikyky oli huono. Vesi oli myös lievästi sameaa (1,4 FNU) ja sen väri oli erittäin ruskea (320 mg/l Pt). Kokonaistyyppipitoisuus oli humusvesien luokkaa (500 µg/l) ja fosforipitoisuus (19 µg/l) luokitteli järven lievästi reheväksi. Vedenlaatu oli pysytellyt jokseenkin samana näytteenotokertojen välillä.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Veden laadun virkistyskäyttöluokka on tyydyttävä/välttävä happamuuden, värin ja rehevyyden takia.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue

VATAJANJOKI-ISOAHONJOKI-MUSTAJOKI-VENESJOKI

Jokitiedot

[Kartta](#)

Pituus: Venesj. 1,2 km,
Venesj.-Mustaj. 4,4
km, Isoahonj. 1, 2 km,
Vatajanj. 2,6 km

Valuma-alue: 96 km²

Valuma-alue ja kuormitus

Jokijono yhdistää Vähä Venesjärven, Iso Venesjärven, Ylinenjärven ja Vatajanjärven Kuivasjärveen. Lisäksi Venesjokeen laskee luoteesta Kärppäluoma ennen Ylinenjärveä. Kärppäluomaa kuormittavat Alkkian ja Sompanevan turvetuotantoalueet, mutta muutoin suurin kuormitus tulee maa- ja metsätalouden hajakuormituksesta.

Joen vedenlaatu

Venesjoen veden laatua tarkkaillaan turvetuotannon velvoitetarkkailun vuoksi. Ennen Kärppäluomaa veden keskimääräiset pitoisuudet ovat vuosina 2007-2019 olleet: kiintoaine 4,3 mg/l, sameus 2,7 FTU, CODMn 26 mgO₂/l, pH 6,0, väri 211 mg/l Pt, kok.N 588 µg/l, kok.P 27 µg/l ja Fe 1 502 µg/l. Vuoden 2020 kolmen näytteen keskiarvot olivat hyvin samankaltaisia: kiintoaine 4,4 mg/l, sameus 2,9 FTU, CODMn 28 mgO₂/l, pH 5,6, väri 223 mg/l Pt, kok.N 563 µg/l ja kok.P 25 µg/l.

Jokeen laskeva **Kärppäluoma** on ollut happamampaa (pH 5,8), tummempaa (väri 290 mg/l Pt, Fe 2 167 µg/l) ja ravinteikkaampaa (kok.P 35 µg/l). Myös vuosien 2019 ja 2020 tulokset olivat samaa luokkaa ja vuoden 2020 kolmen näytteen keskiarvot olivat: kiintoaine 2,6 mg/l, sameus 2,5 FTU, CODMn 38 mgO₂/l, pH 5,5, väri 307 mg/l Pt, kok.N 666 µg/l ja kok.P 34 µg/l.

Vatajanjoen vuosien 2007-2018 veden keskiarvot ovat olleet: kiintoaine 7,9 mg/l, pH 6,1, väri 222 mg/l Pt, kok.N 753 µg/l, kok.P 43 µg/l ja Fe 1 849 µg/l. Vuosien 2019 ja 2020 pitoisuudet olivat kauttaaltaan hieman parempia, mutta vesi on edelleen ravinteikasta ja ruskeaa. Vuoden 2020 kolmen näytteen keskiarvot olivat: CODMn 25 mg/l, kiintoaine 3,8 mg/l, sameus 3,1 FNU, pH 6,1, väri 220 mg/l Pt, kok.N 610 µg/l ja kok.P 35 µg/l.

Ekologinen tila luokitellaan tyydyttäväksi: biologisista laatutekijöistä kalasto luokitellaan hyväksi, fysikaalis-kemialliset tekijät tyydyttäväksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka hyväksi. Vesienhoidon toimenpideohjelman mukaan tavoitteena on saavuttaa hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 13 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Ns. Kuivasjärven reitti kuuluu turvetuotannon kalataloudelliseen yhteistarkkailuun ja jokiosuus on sähkökoekalastettu vuosina 2019 ja 2021. Kunnostustoimia on edistetty Isoahonjoessa ja Vatajanjoessa. Vuoden 2021 sähkökoekalastuksessa Vatajanjoen lajistoon kuuluivat ahven, kivisimppu, särki, kiiski, lahna ja made. Kärppäluoman alajuoksulla ei ole tavattu kaloja sähkökoekalastuksissa.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue

VATAJANJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 69 ha

Suurin syvyys: 13 m

Valuma-alue ja kuormitus

Vatajanjärven valuma-alue on peltovaltaista ja järvellä on yhteys Ylinenjärveen ja Kuivasjärveen. Veden laatuun vaikuttaa ratkaisevasti Ylinenjärven tila ja Isonahonjoen tuoma kuormitus, maatalouden hajakuormitus sekä jossain määrin myös haja-asutuksen ja metsätalouden hajakuormitus.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu talvella 1981 ja se noudatti Ylinenjärven tilaa, vedessä oli vain vähemmän humusta. Järven arvoa alensi rehevöityminen, happamuus ja humusleimaisuus. Vuoden 2006 heinäkuun näytteiden mukaan järven happitilanne oli hyvä, pH 6,0 oli lievästi hapan, mutta puskurikyky oli välttävä. Vesi oli lievästi sameaa (3,9 FNU) ja sen väri oli ruskeaa (240 mg/l Pt). Typpipitoisuus oli humusvesien luokkaa (620 µg/l) ja fosforipitoisuus 34 µg/l , jonka mukaan järvi luokitellaan reheväksi.

Ekologinen tila luokitellaan hyväksi: fysikaalis-kemialliset tekijät luokitellaan hyväksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka erinomaiseksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 14 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Virkistyskäyttöluokitukseltaan järvi on tyydyttävä humusleiman ja rehevyyden takia. Turvetuotannon velvoitetarkkailun verkkokoekalastuksissa saaliiksi on saatu ahventa, kuhaa ja haukea. Järveen on istutettu vuosina 2008 ja 2013 kuhaa.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue

VÄHÄ VENESJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 26,5 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Vähä Venesjärvi sijaitsee kolmostien varressa Iso Venesjärvestä pohjoiseen. Järven valuma-alue on suhteellisen luonnontilainen ja lähes rakentamaton, joten hajakuormitus tulee lähinnä metsätalouden hajakuormituksesta sekä valtatiestä.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu elokuussa 2006 ja sen mukaan järven happipitoisuus oli päällysvedessä hyvä ja alusvedessä kohtalainen. pH oli 6,3 ja veden puskurikyky oli tyydyttävä. Vesi oli lievästi sameaa (2,6 FNU) ja sen väri oli ruskeaa (100 mg/l Pt). Fosforipitoisuuden (18 µg/l) mukaan järvi luokiteltiin lievästi reheväksi ja typpipitoisuus oli vuonna 2006 460 µg/l.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Virkistyskäyttöluokitukseltaan Vähä Venesjärven veden laatu on hyvä. Järven eteläpäässä on maisemallisesti kaunis deltamainen harjulaajentuma Jylhänkangas, joka luokitellaan paikallisesti arvokkaaksi harjuksi.

Kuivasjärven valuma-alue – Vatajanjoen valuma-alue YLINENJÄRVI eli YLINENVESI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 52 ha

Suurin syvyys: 8 m

Viipymä 24 vrk

Valuma-alue ja kuormitus

Ylinenjärveen vesiä virtaa Mustajoesta, johon laskevat Kärppäjärven ja Iso Venesjärven vedet. Veden laatu noudattaa Mustajoesta laskevia vesiä laadun suhteen lyhyen viipymän (24 vrk) vuoksi. Ylinenjärveä kuormittavat myös lähivaluma-alueen maatalous ja asutus sekä luoteispuolen suo- ja metsäojitukset. Järven veden laatuun vaikuttaa myös yläjuoksun turvetuotanto.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua tutkitaan turvetuotannon velvoitetarkkailun takia. Tulosten mukaan järven vedenlaatu määräytyy pitkälti Kärppäluoman ja Venesjoen veden laadun mukaan. Vesi on tummaa ja ravinteikasta humusvettä eikä vedenlaadussa ole tapahtunut juuri muutoksia. Happivajetta esiintyy pohjalla yleisesti. Vuosien 2007-2019 keskiarvoina pitoisuudet ovat pintavedessä olleet: kiintoaine 2,7 mg/l, sameus 2,4 FNU, kemiallinen hapenkulutus CODMn 32 mg/l, pH 5,8, väri 246 mg/l Pt, kok.N 740 µg/l, kok.P 29 µg/l ja Fe 1 739 µg/l. Vuoden 2020 kahden näytteen keskimääräiset pitoisuudet pintavesissä olivat samaa luokkaa: sameus 1,9 FNU, kemiallinen hapenkulutus CODMn 29 mg/l, pH 5,6, väri 225 mg/l Pt, kok.N 550 µg/l ja kok.P 26 µg/l. Pohjan syvänteessä (7 m) veden laatu oli heikompaa happitilanteen, ravinteiden (maalis- ja elokuun näytteiden keskiarvoina kok. P 89 µg/l ja kok.N 780 µg/l) ja sameuden (12 FNU) osalta.

Vuoden 2006 mittauksissa typpipitoisuus oli 620 µg/l oli ja fosforipitoisuuden 34 µg/l. Kesän 1990 kok.P-pitoisuus oli pinnalla 37 ja syvänteessä 62 µg/l ja kok.N 490-580 µg/l ja veden laatu on pysytellyt jokseenkin samana.

Ekologinen tila luokitellaan hyväksi: biologisista laatutekijöistä kalasto luokitellaan tyydyttäväksi, kasviplankton erinomaiseksi ja piilevät hyväksi, fysikaalis-kemialliset tekijät hyväksi sekä hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka hyväksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 14 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Virkistyskäyttöluokitus on tyydyttävä/välttävä happamuuden, rehevyyden ja humusleiman takia. Vuoden 2021 kalataloudellisen yhteistarkkailun verkkokoekalastuksessa saaliiksi saatiin kappalemäärältään eniten ahventa ja särkeä. Samoin massamäärältään ahven oli ylivoimaisesti suurin (79 %), kun särkeä oli 18 %. Edellisten lisäksi v. 2021 saatiin lahnaa ja kiiskeä. Järveen on istutettu vuosina 2008 ja 2013 kuhaa. Vielä vuoden 2012 tarkkailussa suurin massamäärä saatiin kuhasta (47 %), jota ei saatu enää v. 2021 ja jonka tila vaikuttaa heikolta.

Parkanon vesistöt valuma-alueen mukaan

KOKEMÄENJOEN PÄÄVESISTÖALUE - IKAALISTEN REITIN VALUMA-ALUE 35.5

6. Aurejärven valuma-alue 35.57

Poltinjoen-Leppäsjärven alue 35.571: Karhujärvi, Muuraslampi, Ruojärvi, Teerijärvi, Vatavesi

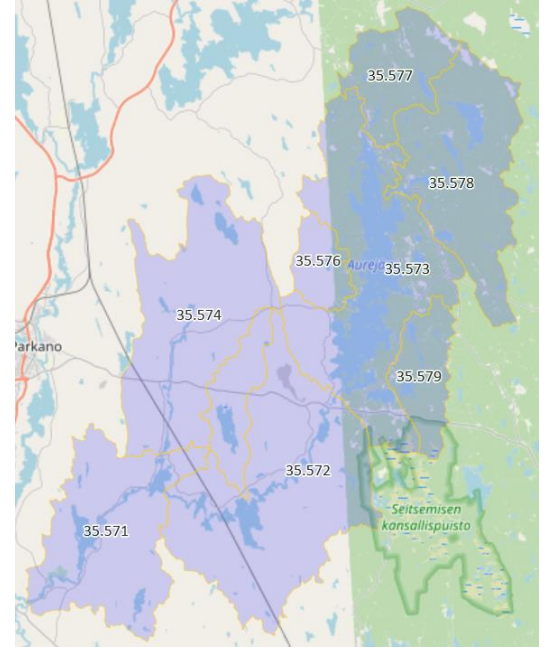
Vahojärven-Aurejoen alue 35.572: Hankalampi, Hankojärvi, Kukkaroinen, Kylmäluoma, Markkolanlampi, Melajoki-Vesakoski-Aurejoki-Onkilammenkoski, Onkilampi, Petäjäjärvi, Teerilampi, Ylinenlampi, Vahojärvi, Vähäjärvi, Vääräjärvi

Aurejärven alue 35.573: Aurejärvi, Koirajärvi, Ylinen Aurekoski

Sammatinjoen valuma-alue 35.574: Hakojärvi, Jaakkolanjärvi, Kolulampi, Korpilampi, Lehtijärvi, Lylyjärvi, Marjolampi, Peräjärvi, Reppulampi, Saaresjärvi, Sammatinjoki-Lylyjoki, Sammatinlampi, Ylinenlampi

Liesijärven valuma-alue 35.575: Haukilampi, Liesijärvi, Liesioja

Jänisojan valuma-alue 35.576: Jänisjärvi (e), Jänisjärvi (p), Jänislampi

Aurejärven valuma-aluetta kuormittavat ennen kaikkea suo- ja metsäojitukset sekä turvetuotanto. Turvetuotantoa on Parkanon puolella erityisesti Vahojärven-Aurejoen alueella (Sammalneva 75 ha) ja Sammatinjoen valuma-alueella (Lylyneva 150 ha ja Hakonevat 86 ha), kun taas Aurejärven alueella tuotanto on pääosin Ylöjärven ja Kihniön puolella. Valuma-alueen vedet ovat happamia ja humuspitoisia.

Koko Parkanon kaupungin alue kuuluu **vesienhoidon toimenpideohjelmassa** metsätalouden ja turvetuotannon vesiensuojelun tehostamisalueelle, jolloin vesistöjen vedenlaatu edellyttää sektorikohtaisten tehostettujen vesiensuojelumenetelmien käyttöä. Metsätalouden ohjauskeinoja ovat mm. suometsänhoidon kokonaisvaltaisen suunnittelun kehittäminen, sektorien välisen yhteistoiminnan kehittäminen vesiensuojelussa sekä kuivatustekniikan ja metsätalouden vesiensuojelumenetelmien kehittäminen.

Turvetuotannon ohjauskeinoja ovat mm. uuden turvetuotannon ohjaus jo ojitetuille tai muuttuneille soille, haitallisten vesistövaikutusten vähentäminen valuma-aluekohtaisella suunnittelulla, uusien vesiensuojelumenetelmien kehittäminen ja käyttöönotto, tuottajien koulutus, omavalvonnan edistäminen, velvoitetarkkailun kehittäminen, humuksen vesistövaikutusten ja metyylielohopean vaikutusten tutkiminen sekä jälkikäytön ohjaaminen vesistön ja monimuotoisuuden kannalta kestäviin ratkaisuihin.

Aurejärven veden laadun säilyttämiseksi ja parantamiseksi on tehty selvityksiä ja kunnostussuunnitelmia sekä valuma-alueella että itse Aurejärvellä. Myös Aurejoen kunnostamiseksi on tehty selvityksiä Virta-hankkeen yhteydessä.

<https://fi-fi.facebook.com/suojeluyhdistys/> <https://kvvy.fi/yhdistys/virta-hanke/> [Ikaalisten reitin vesienhoidon toimintaohjelma \(arcgis.com\)](https://www.arcgis.com/) Peräjärven suojeluyhdistys ry

Aurejärven valuma-alue – Poltinjoen-Leppäsjärven alue

RUOJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 116 ha (osin Ikaalisten puolella)

Suurin syvyys: 12 m

Valuma-alue ja kuormitus

Ruojärven lähialueella on jonkin verran viljelyä ja haja-asutusta. Järven vedenlaatuun vaikuttavat lisäksi pohjoisesta virtaavan Sammatinjoen ja idästä Vahojärven suunnasta tulevat vedet, missä on runsaasti suo- ja metsäojituksia sekä turvetuotantoa.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu 1974, 1986, 1989, 1990, 2003 ja 2021. Vesi on ollut humuspitoista ja hapahkoa. Veden laatu on heikentynyt hieman vuosien mittaan ja vuosien 1990 ja 2003 tulokset kertoivat jo rehevöitymisestä (v. 1990 kok.P 40 µg/l, v. 2003 pinnalla P-pit. 23 µg/l ja syvänteessä 110 µg/l). Keväällä 2003 vesi oli lievästi hapanta (pH 6,0) ja happitilanne oli hyvä, mikä johtuu veden läpivirtauksesta. Vuoden 2006 elokuun näytteiden mukaan happitilanne oli hyvä päällysvedessä, mutta alusvedessä huono. pH 5,6 oli melko hapan ja veden puskurikyky oli välttävä. Vesi oli lievästi sameaa (4,2 FNU) ja sen väri oli ruskeaa (240 mg/l Pt). Typpipitoisuus 680 µg/l oli humusvesien luokkaa ja fosforipitoisuuden (25 µg/l) perusteella järvi luokiteltiin reheväksi. Talvella 2021 1-10 metrin syvyydestä otettujen näytteiden perusteella vedenlaatu on pysynyt hyvänä ja fosforipitoisuus on ollut laskussa: kemiallinen hapenkulutus 29-34 mg/l, kok.P 15-21 µg/l, kok.N 570-670 µg/l, pH 5,2-5,5, rauta 680-940 µg/l, sameus 0,67-1,2 FNU ja väriluku 190-240 mg/l Pt.

Ekologinen tila luokitellaan erinomaiseksi: biologisista laatutekijöistä kasviplankton luokitellaan erinomaiseksi, fysikaalis-kemialliset tekijät erinomaiseksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka tyydyttäväksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 9 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Virkistyskäyttöluokitukseltaan veden laatu on tyydyttävä humusleiman, rehevyyden ja happamuuden takia. Järveen on istutettu siikaa ainakin 1990-luvulta alkaen. Järveen istutetaan planktonsiikaa myös 2020-2024 Vapo Oy:n Lylynevan kalatalousmaksuilla. Ruojärvi kuuluu Aurejoen melontareitin järviin.

Aurejärven valuma-alue – Vahojärven-Aurejoen alue

HANKAJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 44 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Hankajärvi sijoittuu Vahojärven ja Ruojärven väliseen pienempien järvien ketjuun, joten vadenlaatu määräytyy paljolti yläpuolisten vesien mukaan. Järven lähivaluma-alueella on myös viljelyä ja loma-asutusta.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu 1991 ja mittaustulosten mukaan Hankajärvi oli humussävytteinen, lievästi hapan (pH 5,9) järvi, jonka puskurikyky oli välttävä. Ravinnepitoisuudet osoittivat järven kuuluvan luokkaan lievästi rehevä. Happitilanne oli hyvä läpivirtauksen vaikutuksesta. Vuoden 2006 elokuun näytteiden mukaan happitilanne oli hyvä, pH 6,3 oli melkein neutraali ja veden puskurikyky oli välttävä. Vesi oli lievästi sameaa (1,9 FNU) ja ruskeaa (110 mg/l Pt). Typpipitoisuus oli järvessä (440 µg/l) humusvesien tasoa ja fosforipitoisuuden (20 µg/l) perusteella järvi luokiteltiin reheväksi.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Virkistyskäyttöluokitukseltaan järven veden laatu on hyvä, tosin arvoa alentaa humusleimaisuus. Rannalla sijaitsee Vahojärven leirikeskus, jonka uimarannalta on otettu vuosittain uimavesinäytteet. Tulokset ovat osoittaneet veden hygieeniseltä laadultaan erinomaiseksi. Järveen on ainakin 1990-luvulla istutettu siikaa ja taimenta.

Aurejärven valuma-alue – Vahojärven-Aurejoen alue

KYLMÄLUOMA

Jokitiedot

[Kartta](#)

Pituus: n. 7,6 km

Valuma-alue ja kuormitus

Kylmäluoma laskee Haukilammen ympäristön ojitetuilta suo- ja metsäalueilta Markkolanlampeen. Myös joen varrella on runsaasti ojituksia. Joen vedenlaatuun vaikuttaa myös Sammalnevan turvetuotantoalue.

Joen vedenlaatu

Kylmäluoman vesi on tummaa, humuspitoista, hapanta ja rehevää. Vuosien 2011-2019 veden keskiarvot ovat olleet: sameus 3,5 FNU, kiintoaine 4,8 mg/l, pH 5,6, CODMn 43 mg/lO₂, väri 316 mg/l Pt, kok.N 901 µg/l, kok.P 59 µg/l ja rauta 2 202 µg/l. Vuoden 2020 veden laadun vuosikeskiarvot eivät juuri poikenneet aikaisemmista näytteistä: sameus 8,2 FNU, kiintoaine 5,6 mg/l, pH 6,1, CODMn 33 mg/lO₂, väri 320 mg/l Pt, kok.N 730 µg/l ja kok.P 61 µg/l.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Aurejärven valuma-alue – Vahojärven-Aurejoen alue MARKKOLANLAMPI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 7 ha

Syvyys: 4,3 m, keskisyvyys 2,1 m

Viipymä: 15 vrk

Valuma-alue: 10,5 km²

Valuma-alue ja kuormitus

Markkolanlampi sijaitsee Vahojärven pohjois-puolella ja valuma-alueella on suo- ja metsäoju-tuksia. Metsätalouden hajakuormituksen lisäksi järveen vaikuttaa turvetuotanto (osa Sammal-nevan turvetuotantoalueen vesistä) ja viljely.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu velvoitetarkkailun vuoksi vuodesta 1999 alkaen. Lammen vesi on hapanta, lievästi sameaa, tummaa ja erittäin rehevää. Pohjalla on myös happiongelmiä. Vuosien 2007-2019 veden laadun vuosikeskiarvot ovat olleet: sameus 2,6 FNU, kiintoaine 4,8 mg/l, pH 5,7, CODMn 38 mg/lO₂, väri 271 mg/l Pt, kok.N 937 µg/l, kok.P 52 µg/l ja Fe 1 834 µg/l. Vuosien 2019 ja 2020 tulokset olivat vuosikeskiarvoja kauttaaltaan parempia. Vuoden 2020 kahden tutkimuksen keskiarvoina pitoisuudet pintavedessä olivat: sameus 2,3 FNU, kiintoaine 3,6 mg/l, pH 5,6, CODMn 30 mg/lO₂, väri 235 mg/l Pt, kok.N 680 µg/l, kok.P 28 µg/l ja Fe 1 600 µg/l. Myös pitkällä aikavälillä mm. ravinnepitoisuudet ovat laskeneet. Syvänteen (4 m) vesi on kuitenkin sameampaa, tummempaa, vähähappisempaa ja ravinnepitoisuudet ovat korkeammat, esim. v. 2020 syvänteen kok.P-pitoisuus vaihteli 27-120 µg/l.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Lammen virkistyskäyttöarvo on välttävä/huono rehevyyden, humuspitoisuuden ja happiongelmiä takia. Järvelle on laadittu kunnostussuunnitelma v. 2013, jolloin lammesta kartoitettiin mm. lietepaksuus ja viitasammakon esiintyminen. Vuosien 2018 ja 2021 verkkokoekalastuksissa pääsaalit ovat olleet ahven (biomassasta v. 2021 56 %) ja särki (44 %). Edellisten lisäksi lammessa esiintyy vain haukea ja kiiskeä. Saaliit ovat olleet huomattavasti suurempia kuin vuosien 2012 ja 2015 koekalastuksissa. Särjen lisääntymisessä on häiriöitä ilmeisesti veden happamuuden vuoksi. Kalastusta haittaa pyydysten likaantuminen, joskin v. 2021 nekin olivat puhtaampia.

Aurejärven valuma-alue – Vahojärven-Aurejoen alue

MELAKOSKI-VESAKOSKI-AUREJOKI-ONKILAMMINKOSKI

Jokitiedot

[Kartta](#)

Pituus: Onkilammenkoski 2,4 km,
Aurejoki 3,8 km,
Melajoki 2,3 km

Valuma-alue ja kuormitus

Jokiketju yhdistää Peräjärven, Onkilammen, Vahojärven, Vähäjärven, Hankalammen, Hankajärven ja Ruojärven, joten valuma-alueella on maa- ja metsätalouden hajakuormitusta sekä lisäksi haja-asutuksen ja turvetuotannon kuormitusta.

Joen vedenlaatu

Ekologinen tila luokitellaan tyydyttäväksi: biologisista laatutekijöistä kalasto luokitellaan tyydyttäväksi, fysikaalis-kemialliset tekijät hyväksi ja hydrologis-morfolginen muuttuneisuusluokka tyydyttäväksi. Vesienhoidon toimenpideohjelman mukaan tavoitteena on saavuttaa hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 8 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Aurejoen alaosa on sähkökoekalastettu v. 2017 ja keski- ja yläosa vuosina 2019 ja 2020. Taimensaaliit ovat olleet hyvin heikkoja. Kutualueiden kunnostustoimet eivät ole toistaiseksi edenneet. Alajuoksulla Ikaalisten puolella on myös voimalaitospato. Onkilammenkosken vuoden 2018 sähkökoekalastuksessa saaliiksi saatiin luontaisesti lisääntyvää taimenta, kivisimppua, ahventa, särkeä, haukea, salakkaa ja madetta. Kalatiheys oli suurempi kuin vuosina 2012 ja 2015. Vuoden 2020 sähkökoekalastus osoitti kannan taas taantuneen. Aurejoen yläosan sähkökoe-kalastus v. 2020 osoitti niin ikään heikkoa kantaa samoin kuin vuoden 2021 Sammalnevan kalataloudellinen velvoitetarkkailu. Kun jokijaksolla on luontaista taimenkantaa, tulisi kutusoraikkojen tekoa jatkaa ja kunnostaa Onkilammenkosken yläpuolisen padon kalatie. Melajokea on esitetty kalatalouden kehittämisalueeksi.

Jokijakson läpi kulkee maakuntakaavan Aurejoen melontareitti.

Aurejärven valuma-alue – Vahojärven-Aurejoen alue

PETÄJÄJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 64 ha
(pääosin Ylöjärven puolella)

Suurin syvyys: 14 m

Viipymä: 17 vrk

Valuma-alue ja kuormitus

Petäjäjärven lähivaluma-alue on suhteellisen luonnontilainen. Järven vedenlaatuun vaikuttaa ennen kaikkea Aurejärven vesi, sillä Petäjäjärven vesistä 97 % tulee Aurekosken kautta. Valuma-alueella kuormitusta tulee ennen kaikkea suo- ja metsäojituksista. Myös turvetuotannon vesiä laskee Petäjäjärveen Aurejärven lisäksi Sammalnevan turvetuotantoalueelta.

Kuva: Hanna Tuuri

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu sahan velvoitetarkkailun perusteella 1980-luvulta 2010-luvun alkupuolelle. Vesi on humuspitoista (v. 2012 pintaveden sameus 1,3 FNU, CODMn 20 mg/l ja väri 150 mg/l Pt) ja lievästi rehevää. Fosforipitoisuus on pysytellyt jokseenkin samana tarkkailun aikana tai pitkällä aikavälillä jopa laskeneet (v. 2012 13 µg/l) eivätkä syvänteiden happivajeet ole nostaneet pohjan pitoisuuksia juurikaan. Rehevyyttä on nostanut limalevän esiintyminen järvessä.

Ekologinen tila luokitellaan erinomaiseksi: biologisista laatutekijöistä kasviplankton luokitellaan erinomaiseksi, fysikaalis-kemialliset tekijät erinomaiseksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka tyydyttäväksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 9 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Järvi luokitellaan virkistyskäytön perusteella tyydyttäväksi. Arvoa on laskenut limalevästä johtunut suuri klorofyllipitoisuus. Vuoden 2021 verkkokoekalastusten perusteella kalasto koostuu ahvenesta (biomassasta 67 %), hauesta (3 %), särjestä (15 %), salakasta (2 %), lahnasta (12 %) sekä kuhasta, kuoreesta, muikusta ja siiasta. Koskiosuuksilla on tavattu myös taimenta. Rapua ei sen sijaan ole tavattu Petäjäjärvestä eikä Onkilammen alapuolen koeravustuksissa. Kalastusta haittaa etenkin pyydysten likaantuminen, mikä on voimistunut edellisiin koekalastuksiin verrattuna. Jokireitillä on tehty kalataloudellisia kunnostustoimia. Petäjäjärven läpi kulkee Aurejoen melontareitti.

Aurejärven valuma-alue – Vahojärven-Aurejoen alue

VAHOJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 265 ha

Suurin syvyys: 18 m

Valuma-alue ja kuormitus

Vahojärveen laskee Aurejoki, minkä vedenlaatu määrittelee paljolti myös Vahojärven tilaa. Vahojärven osalta vesistön läpivirtaus parantaa kuitenkin veden laatua.

Vahojärven lähialueellakin kuormitus on vähäistä vähäisen maa- ja metsätalouden ja harvan asutuksen takia.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu usein vuosien 1965 – 1995 välillä. Mittausten mukaan vesi on ollut humuspitoista ja lievästi rehevää. Talvisin vesi on ollut hapanta pH 5,6-5,7 eikä puskurikykyä ole juuri ollut. Fosforitason mukaan järvi luokiteltiin karuksi tai lievästi reheväksi. Happitilanne on ollut hyvä virtauksen vuoksi. Vuoden 2006 elokuun näytteiden mukaan happitilanne heikkeni syvemmillä, pH oli lievästi hapan 5,9-6,3 ja veden puskurikyky tyydyttävä. Vesi oli lievästi sameaa (pinta 1,2 FNU) ja sen väri oli ruskeaa (100 mg/l Pt pinnalla ja syvänteessä 220 mg/l). Typpipitoisuus oli humusvesien luokkaa 630 µg/l ja syvänteen fosforipitoisuus (29 µg/l) ilmensi lievää rehevyyttä. Pintaveden P-pitoisuus oli 15 µg/l. Viimeisimmät tulokset ovat talvelta 2021 1-16 m syvyyksiltä, jolloin vedenlaatu oli edelleen hyvä: COD 29-30 mg/l, kok.P 16-21 µg/l, kok.N 590-610 µg/l, pH 5,5, rauta 680-830 µg/l, sameus 0,72-0,94 FNU ja väri 190 mg/l Pt.

Ekologinen tila luokitellaan erinomaiseksi: biologisista laatutekijöistä kasviplankton luokitellaan erinomaiseksi, fysikaalis-kemialliset tekijät erinomaisiksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka tyydyttäväksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 9 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Virkistyskäyttöluokitukseltaan järven veden laatu on tyydyttävä humusleimaisuuden takia. Vahojärven rannalla sijaitsevilta Soljanrannan ja Haisevanojan uimarannoilta on otettu vuosittain uimavesinäytteet ja tulokset ovat olleet hygieeniseltä laadultaan erinomaisia molemmilla uimarannoilla. Kihniön-Parkanon kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaan Vahojärvellä selvitetään kuhien kasvunopeutta, ikäjakaumaa ja luontaista lisääntymistä. Ainakin 1990-luvulla järveen on istutettu siikaa ja järvitaimenta. Tuolloin muikkukanta oli tyydyttävä. Järvellä on ideoitu myös kala- ja sedimenttitutkimusta muikkukannan häviämisen selvittämiseksi. Aurejoen melontareitti kulkee Vahojärven kautta.

Aurejärven valuma-alue – Aurejärven alue

AUREJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 2117 ha
(suurempi osa
Ylöjärven puolella)
syvyys: 39 m

Valuma-alue ja kuormitus

Aurejärven valuma-alueen pinta-alasta (444 km²) pääosa on karua metsämaata. Kuormitusta järveen ovat aiheuttaneet laajat suo- ja metsäojitukset. Valuma-alueella on myös turvetuotantoa naapurikuntien puolella ja turvetuotannon vesiä laskee järven koillispuolisten järvien kautta Ylöjärveltä.

Järven vedenlaatu

Aurejärvi on pintavesityypiltään runsashumuksinen järvi: järven vesi on humuspitoista ja karua, lähes luonnontilaista. pH on ollut 5,3-6,2. Huono puskurikyky on heikentänyt veden kykyä vastustaa pH:n muutoksia. Fosforipitoisuus on osoittanut karun järven arvoja pintavesissä ja pitoisuus on ollut hieman suurempi syvänteissä. Happea järvessä on riittänyt ympäri vuoden. Typpipitoisuus on ollut 500 µg/l luokkaa. Vuoden 2019 turvetuotannon veloitettarkkailupisteessä Äijänkivellä (Ylöjärven puolella järven pohjoispäässä) veden laatu oli hyvä: pH 6,3, sameus 0,7 FNU, väri 94 mg/l Pt, CODMn 15 mg/l O₂, kiintoaine <1,5 mg/l, kok.N 425 µg/l, kok.P 11 µg/l ja Fe alle 500 µg/l. Rehevyytaso on jopa laskenut 1980-luvulta.

Ekologinen tila luokitellaan erinomaiseksi: biologisista laatutekijöistä kasviplankton luokitellaan erinomaiseksi ja pohjaeläimet välttäväksi, fysikaalis-kemialliset tekijät erinomaiseksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka hyväksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 4 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Järvi on virkistyskäyttöluokitukseltaan hyvä, vaikka arvoa laskee lievä happamuus ja humusleimaisuus. Järven veden laadun turvaamiseksi on perustettu Yhteinen Aurejärvemme ry, joka on teettänyt kunnostusselvityksen v. 2017 valuma-alueen kuormituksen vähentämiseksi ja vesistön kunnostamiseksi. Lisäksi on tehty kalasto- ja sedimenttitutkimus mm. muikkukannan häviämisen selvittämiseksi. Meneillään on toimenpiteiden toteutuksen suunnittelu. Vapo Oy:n Talasnevan kalatalousmaksuilla järveen istutetaan planktonsiikaa tai muikkua 2020-2024. Vuoden 2011 kalastustiedustelun mukaan järven saalisjakauma oli: kuha 44 %, hauki 29 %, ahven 17 %, särki 4 %, made 3 %, siika 3 %, muikku 0,5 % sekä lahna, kuore ja salakka. Rapusaaliit olivat vähäisiä. Vuoden 2014 kalastustiedustelussa suurimmat saalisajit olivat kuha ja hauki yli kolmanneksen osuudella ja ahven reilun viidenneksen osuudella. Järvessä on hyvä kuhakanta. Kalastusta haittaavat kyselyjen mukaan etenkin eteläpäässä pyydysten likaantuminen ja pohjoispäässä turvetuotanto. Myös pohjan liettyminen ja vedenpinnan säännöstely on koettu vähäisinä haittatekijöinä. Järveen on istutettu mm. siikaa ja muikkua, joskin muikkukanta on ollut huono yli 10 vuotta. Parhailaan kalatalousalue selvittää muikkukannan koko- ja ikäjakaumaa sekä siian ja kuhan kasvunopeutta. Aurejärven uimarannoilta otettujen uimavesinäytteiden mukaan vesi on ollut v. 2009-2010 hygieeniseltä laadultaan erinomaista tai hyvää. Ylöjärven puolella sijaitsee Raattaniemi-Vekaraniemen luonnonsuojelualue, johon kuuluu lukuisia saaria. Lisäksi järven pohjoisosa kuuluu Natura 2000 –kohteisiin. Aurejärvestä alkaa Aurejoen melontareitti.

Aurejärven valuma-alue – Aurejärven alue

YLINEN AUREKOSKI

Jokitiedot

[Kartta](#)

Pituus: n. 1,9 km

Valuma-alue ja kuormitus

Aurejärven vedet purkautuvat Kukkaroiseen ja edelleen Petäjäjärveen Ylinen Aurekosken kautta. Jokea on aiemmin kuormittanut Aureskosken sahan alueen vedet, mutta 2000-luvulla vaikutuksia ei ole enää ollut ja 1985 alkanut velvoitetarkkailu on lopetettu 2010-luvulla.

Järven vedenlaatu

Aurejoen veden laatua on tutkittu 1980-2013 sahan velvoitetarkkailun perusteella. Fosforitaso on Aurejärven tapaan ollut alhainen (10-14 µg/l) samoin kuin typpitaso. Veden humusleima on ollut tuntuvaa ja vesi ruskeaa (väri 90-100 mg/l Pt).

Ekologinen tila luokitellaan erinomaiseksi: fysikaalis-kemialliset tekijät erinomaiseksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka tyydyttäväksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 9 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Aurejoella on suunniteltu ja tehty kalataloudellisia kunnostuksia vaellusesteiden poistamiseksi.

Aurejärvestä alkaa maakuntakaavan mukainen Aurejoen melontareitti, joka jatkuu aina Kyrösjärveen asti.

Aurejärven valuma-alue – Sammatinjoen valuma-alue

HAKOJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 38 ha
(pohjoisosa Kihniön
puolella)

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Hakojärvi on Sammatinjoen valuma-alueen latvajärviä. Järven vedenlaatu on määrätynyt pitkälti ympäröivistä suo-ojituksista. Läheisen turvetuotantoalueen vedet on ohjattu Hakojärven ohi edelleen Lylyjärveen.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu 1991 ja tulosten mukaan järvi oli hapan ja ruskeavetinen suojärvi. Vuoden 2006 elokuussa otetun näytteen perusteella järven happitilanne oli kohtalainen, vesi oli lievästi sameaa ja sen väri oli erittäin ruskeaa. pH on vaihdellut 5,5-5,9 välillä. Typpipitoisuus 590 µg/l on ollut humusvesien luokkaa ja fosforipitoisuuden (28 µg/l) perusteella järvi luokiteltiin reheväksi. Vuoden 2019 tarkkailunäytteissä oli pH 5,7, väri 103 mg/l Pt, kokonaistyppeä 410 µg/l ja fosforipitoisuus keskimäärin vain 12 µg/l. Luvut vastaavat vuosien 2011-2019 pintaveden keskiarvoja: sameus 0,9 FNU, kiintoaine 1,9 mg/l, CODMn 15 mg/l O₂, pH 5,5, väri 125 mg/l Pt, kok.N 444 µl/l, kok.P 13 µg/l ja Fe 1 033 µg/l. Hakojärven veden ravinnepitoisuudet ovat laskeneet pitemmällä aikavälillä tarkastelulla. Edelleen vuoden 2020 näytteiden perusteella veden laatu on pysytellyt suhteellisen hyvänä happamuutta lukuun ottamatta. Talvi- ja kesänäytteiden pitoisuudet vaihtelivat pintavedessä: sameus 1,1-1,4 FNU, CODMn 14-24 mg/l O₂, pH 4,7-5,8, väri 150-180 mg/l Pt, kok.N 450-510 µl/l ja kok.P 11-16 µg/l

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Virkistyskäyttöloukitukseltaan veden laatu on hyvä/tyydyttävä happamuuden ja humuspitoisuuden takia.

Aurejärven valuma-alue – Sammatinjoen valuma-alue KOLULAMPI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 3,7 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Kolulampi on Sammatinjoen valuma-alueen latvajärviä ja laskee Koluluomaa pitkin Sammatinjokeen Saaresjärven alapuolella. Järveä kuormittaa vain metsätalouden hajakuormitus ojituksineen.

Järven vedenlaatu

Lammen vedenlaatua on tutkittu kesällä 1991. Lampi on humuspitoinen ja hapan (pH 1991 oli 5,9) metsäjärvi. Ravinnepitoisuudet olivat tuolloin alhaisia.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Lammen rannalla on yksi kesäasunto ja näkymät Koluvuorelta ovat hienot.

Aurejärven valuma-alue – Sammatinjärven valuma-alue

LYLYJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 95 ha

Suurin syvyys: 14 m

Valuma-alue: 8,6 km²

Valuma-alue ja kuormitus

Lylyjärven valuma-alue muodostuu suovaltaisesta ojitetusta alueesta, minkä lisäksi Iso Hakonevan eteläosan ja Lylynevan turvetuotanto kuormittavat järveä. Toisaalta Hakojärvestä tuleva vesi laimentaa järveä. Veden pitkän viipymän (yli 8 kk) vuoksi sedimenttiin kertyy runsaasti ravinteita. Fosforikuormituksesta turvetuotannon osuus on 19 %, typpikuormituksesta 20 % ja kiintoaineen kuormituksesta 10 %. Suurin osa ympäröivistä metsäojituksista ajoittuu 1960-1980-luvuille. V. 2020 julkaistun liettymäselvityksen mukaan kiintoaineksestä vain 5 % tuli turvetuotannosta ja pääosa on kertynyt metsäojituksista.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu 1970-luvulta lähtien ja tarkkailu on jokavuotista 1991 lähtien. Järven vesi on runsashumuksisille vesille tyypillisen rehevää, lievästi sameaa ja hapanta. Pohjan vesi on usein hapetonta. Kokonaistypen lähes luonnontilaiset pitoisuudet osoittavat, että turvesuon vaikutus on vähäinen. Järven vedenlaatu on syvänteessä ollut 2007-2019 keskimäärin: kiintoaine 2,7 mg/l, sameus 1,3 FNU, CODMn 22 mg/l, pH 5,6, väri 176 mg/l Pt, kok.N 656 µg/l, kok.P 21 µg/l ja Fe 1 722 µg/l. Vuosina 2019 ja 2020 otetuissa tarkkailunäytteissä pitoisuudet olivat jokseenkin edellisvuosien tasoa. Vedenlaadussa on tapahtunut vuosikymmenten aikana fosforipitoisuuden laskua (vuoden 2020 näytteiden keskiarvo 18 µg/l), mutta typpipitoisuudessa lasku on vähäisempää. Syvemmillä vesi on usein hapetonta sekä sameampaa ja ravinteisempaa (v. 2020 6 metrissä sameus keskimäärin 17 FNU ja kok.P 41 µg/l).

Ekologinen tila luokitellaan hyväksi: biologisista laatutekijöistä kalasto ja kasviplankton luokitellaan hyväksi, fysikaalis-kemialliset tekijät erinomaiseksi sekä hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka hyväksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 7 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Virkistyskäyttöluokitukseltaan Lylyjärvi luokitellaan tyydyttäväksi happamuuden, rehevöitymisen ja humuksen vuoksi. Ajoittain on esiintynyt myös alusveden hapettomuutta. Vuoden 2011 verkkokoekalastuksessa saalisjakauma massamäärältään oli: ahven 91 %, hauki 8 % ja kiiski 2 %. Vuoden 2019 kyselyn perusteella vapaa-ajanasukkaiden virkistyskäyttöä haittaavat ennen kaikkea veden likaantuminen/samentuminen ja rantakasvillisuuden esiintyminen. Myös pohjan liettyminen katsottiin yleisesti haittaavan virkistyskäyttöä. Veden laadun katsottiin heikentyneen turvetuotannon sekä metsä- ja suo-ojitusten vaikutuksesta. Järveen on istutettu 1990-luvulla siikaa. Aasukkaat ovat osaltaan poistaneet rannalta vesikasvillisuutta. Pohjan höttöisen liejukerroksen paksuus itärannalla on 1,5-4 m. Vesikasveja on jopa 100 m leveydellä rannasta ja lisäksi järvestä kasvaa vesisammalta ja uposlehtisiä kasveja. Sedimenttitutkimuksen perusteella löyhän aineksen paksuus on 35 cm. Sedimentti on liejua, jossa on kivennäismaalajeja. Suurin osa liettymistä on kertynyt järven pohjalle ennen vuotta 1986. Järvelle on ideoitu kokonaisvaltaista suunnittelua, johon kuuluu mm. metsätalouden pintavalutuskenttiä ja ruoppausta.

Aurejärven valuma-alue – Sammatinjärven valuma-alue

PERÄJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 20 ha

Suurin syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Vaikka Peräjärven lähivaluma-alue on suhteellisen metsäinen, laskee järveen myös suo- ja metsäojitusten kuormittavia vesiä. Rannoilla on myös vähäistä haja-asutusta ja viljelyä.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu vuonna 2003.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Peräjärven suojeluyhdistys on tehnyt järven tilasta selvityksen, laatinut suunnitelmia pohjapadon rakentamiseksi sekä ruopannut järveä erillissuunnitelman mukaisesti. Lisäksi on tehty laskeutusaltaita ja pintavalutuskenttä tulo-omaan. Yhdistys on teettänyt myös arvion ruoppauksen kalataloudellisista vaikutuksista. Järveä sivuaa Paroonintaival-retkeilyreitti.

Aurejärven valuma-alue – Sammatinjärven valuma-alue

SAARESJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 11 ha

Suurin syvyys: 4 m

Viipymä: 6 vrk

Valuma-alue ja kuormitus

Saaresjärveen laskee Lylyjoen kautta Lylyjärven vesiä ja toisaalta Peräjärvenjoen tuomat vedet Peräjärvestä. Vaikka lähivaluma-alue on suhteellisen luonnontilainen, kohdistuu järveen siten metsätalouden harjakuormitusta ja turvetuotannon vesiä. Metsäojituksia on tehty 1940-luvulta alkaen. Vuoden 2020 liettymäselvityksen mukaan turvetuotannon osuus kiintoaineksesta on alle 4 % ja suurin osa on tullut suo- ja metsäojituksista.

Järven vedenlaatu

Saaresjärvi on pieni läpikulkujärvi. Myös Saaresjärvi kuuluu turvetuotannon velvoitetarkkailujen piiriin. Vuosina 2018-2020 pintaveden arvot ovat vaihdelleet seuraavasti: kiintoaine 1,1-8,8 mg/l, pH 4,9-6,1, väri 210-350 mg/l Pt, kok.N 580-795 µg/l ja kok.P 48-52 µg/l. Veden laatu on ravinteikasta, tummaa, humuspitoista, hapanta ja happivajausta esiintyy joskus pintavedessäkin. Vuosien 2018-2020 fosfori- ja klorofylli-pitoisuudet osoittivat järven veden laadun olevan erittäin rehevää. Tätä aikaisemmalta ajalta tutkimustuloksia on vuodelta 1994, jolloin ravinnepitoisuudet olivat pohjalla huomattavasti korkeammat ja jolloin tavattiin jo pohjan hapettomuutta. Vedenlaatu on parantunut myös muilta ominaisuuksiltaan (väri, sameus, kemiallinen hapenkulutus) pohjalla, mutta ei pintakerroksessa. Vuonna 2020 2-3 metrin syvyydestä otettujen talvi- ja kesänäytteen pitoisuuksien keskiarvot ilmensivät pintavettä selvästi heikompaa vedenlaatua: CODMn 39 mg/l, sameus 5 FNU, pH 5,0, väri 420 mg/l Pt, kok.N 895 µg/l ja kok.P 83 µg/l. Rautapitoisuus on vaihdellut vuosina 2018-2019 syvänteessä 2 100-4 050 µg/l.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Saaresjärven rannalla on vain pari kesäasuntoa ja rannalla on lisäksi kota. Vuoden 2019 rantakiinteistöjen kyselyssä pohjan liettyminen ja rantakasvillisuus katsottiin haittaavan virkistyskäyttöä. Pohjan muta haittaa uimista. Höttöisen liettymän paksuus on 1,5-3 m. Rantavyöhyke on turvelauttojen tai soistumien ympäröimä. Sedimenttitutkimuksen perusteella järveen on kulkeutunut runsaasti orgaanista kiintoainesta Lylynevalta ja turvemetsätaloudesta. Suurin osa liettymistä on kertynyt järven pohjalle ennen vuotta 1986. Turvetuotannon osuudeksi kertyneestä liettymästä on arvioitu noin 10 %.

Aurejärven valuma-alue – Sammatinjärven valuma-alue

SAMMATINJOKI-LYLYJOKI

Jokitiedot

[Kartta](#)

Pituus:

Lylyjoki 4,8 km,
Sammatinjoki:
Saaresjärvi-Jaakkolanjärvi 5 km

Valuma-alue ja kuormitus

Lylyjärvestä laskeva Lylyjoki yhtyy Sammatinjokeen Saaresjärven jälkeen ja yhtymäkohtaan laskee myös Peräjärvestä laskeva Peräjärvenjoki. Sammatinjoki laskee Jaakkolanjärveen, joten valuma-alueen kuormitus tulee pääosin metsätalouden hajakuormituksesta sekä osin turvetuotannosta, maataloudesta ja haja-asutuksesta.

Joen vedenlaatu

Lylyjoki kuuluu turvetuotannon velvoitetarkkailun piiriin. Joen keskimääräinen vedenlaatu on ollut Lylynevan alapuolella vuosina 2007-2019: sameus 7,2 FNU, kiintoaine 4,3 mg/l, väriluku 225 mg/l Pt, kok.N 641 µg/l, kok.P 27 µg/l, Fe 2 589 µg/l, CODMn 26 mg/l O2 ja pH 5,8. Veden laatu on samankaltainen myös Lylyjoen alajuoksulla ja Lylyjärvessä. Vesi on hapanta, ruskeaa, rehevää ja humuspitoista. Vuoden 2019 tarkkailussa vesi oli keskimääräistä ravinteikkaampaa ja sameampaa vähäisen virtaaman takia ja myös vuoden 2020 fosforipitoisuus (40 µg/l) oli aiempia vuosia korkeampi.

Ekologinen tila luokitellaan hyväksi: biologisista laatutekijöistä piilevät luokitellaan erinomaiseksi ja pohjaeläimet tyydyttäväksi, fysikaalis-kemialliset tekijät luokitellaan hyväksi sekä hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka erinomaiseksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 8 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Vuoden 2011 sähkökoekalastuksen perusteella Sammatinjoesta saatiin vain vähäinen saalis. Saaliiksi saatiin vain ahventa ja haukea. Kalataloudellinen tila on heikko, kun vuoden 2008 sähkökoekalastuksessa ei saatu saalista lainkaan.

Aurejärven valuma-alue – Liesijärven valuma-alue

LIESIJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 154 ha

Suurin syvyys: 6 m

Valuma-alue ja kuormitus
Liesijärven valuma-alueella on runsaasti ojitettuja soita, mikä heijastuu veden laadussa. Lahirannat ovat metsävaltaisia.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu 1974, 1989 ja 1991. Tulosten mukaan järvi oli erittäin ruskeavetinen, rehevöitynyt ja hapan. Veden happamuuden (pH 5,4-5,8) lisäksi puskurikyky oli huono. Vuoden 2006 heinäkuussa otetun näytteen mukaan järven happitilanne oli heikko syvemällä ja veden puskurikyky oli edelleen huono. Vesi oli syvänteessä lievästi sameaa (2,4 FNU) ja sen väri oli erittäin ruskeaa (240 mg/l Pt). Typpipitoisuus oli humusvesien luokkaa (620 µg/l) ja fosforipitoisuuden (32 µg/l) sekä klorofyllin perusteella järvi luokiteltiin reheväksi. Talvella 2021 veden kokonaistypin määrä vaihteli 1-4,8 metrin syvydessä 790-880 µg/l ja väriluku 350-400 mg/l Pt.

Ekologinen tila luokitellaan erinomaiseksi: biologisista laatutekijöistä kasviplankton luokitellaan erinomaiseksi, fysikaalis-kemialliset tekijät erinomaiseksi sekä hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka erinomaiseksi.

Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 7 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Virkistyskäyttöluokitukseltaan järven veden laatu on tyydyttävä humusleimaisuuden takia.

Rannat ovat lähes rakentamattomia ja valtion omistuksessa, joten järvi on hieno, erämainen retkeilykohde.

Aurejärven valuma-alue – Liesijärven valuma-alue

LIESIOJA

Jokitiedot

[Kartta](#)

Pituus: 2,9 km

Valuma-alue ja kuormitus

Liesioja laskee erämaisesta Liesijärvestä Vahojärveen ja valuma-alueella on runsaasti suo- ja metsäojituksia.

Järven vedenlaatu

Ekologinen tila luokitellaan hyväksi: fysikaalis-kemialliset tekijät luokitellaan hyväksi ja hydrologis-morfologinen muuttuneisuusluokka erinomaiseksi. Optimoitu ihmistoiminnan fosforikuorman vähennystarve on 9 %.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Aurejärven valuma-alue – Jänisjoen valuma-alue

JÄNISJÄRVET

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 11 ha
(eteläisempi)

Valuma-alue ja kuormitus

Jänisjärvien veden laatuun vaikuttavat suo- ja metsäojitukset, mutta metsätalouden hajakuormituksen lisäksi muuta kuormitusta ei ole. Laskupuroon Jänisojaan liittyy alajuoksulla myös Jänislammen vedet.

Järven vedenlaatu

Jänisjärvet ovat happamia, ruskeavetisiä ja keskiravinteisia järviä.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

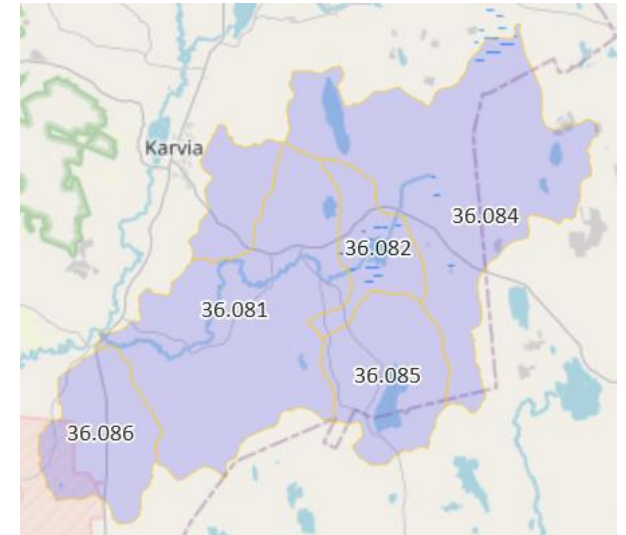
Parkanon vesistöt valuma-alueen mukaan

KARVIANJOEN PÄÄVESISTÖALUE

1. Suomijoen valuma-alue 36.08

Kattilajoen valuma-alue 36.084: Rihkaanjärvi, Untilanlammi

Ojajoen valuma-alue 36.085: Ojajärvi

Suomijärven valuma-alue Parkanon puolella on suo- ja metsävaltaista, joten metsätalouden hajakuormitus on pääasiallinen kuormittaja. Koko valuma-alueesta (172 km²) pellot muodostavat 12 % ja turvetuotanto noin 4 %. Suomijoen valuma-alueen turvetuotanto on pääosin Karvian puolella (mm. Loukaskeidas, Suomikeidas ja Mustakeidas). Parkanon puolella turvesoista sijaitsee Kattilajoen valuma-alueella Pohjoisnevan (eteläinen, 42 ha) ja Suomijoen alaosan valuma-alueelle lisäksi pieni osa Haitikeitaan (11 ha) tuotantoalueesta Parkanon puolella.

Kattilajoen vesi on erittäin tummaa, runsashumuksista, erittäin rehevää (kok.P yli 70 µg/l) ja laadultaan vain välttävää. Turvetuotannon osuus Kattilajoen valuma-alueesta on 8 %.

Karvianjoki kuuluu turvemaiden jokiin. Joen koko valuma-alueesta turvetuotannossa on jopa yli 1 %, joten Varsinais-Suomen ja Satakunnan **vesienhoidon toimenpideohjelmassa** kiinnitetäänkin huomio valuma-alueen turvetuotannon päästöjen vähentämiseen.

Koko Parkanon kaupungin alue kuuluu Kokemäenjoen vesienhoidon toimenpideohjelmassa metsätalouden ja turvetuotannon vesiensuojelun tehostamisalueelle, jolloin vesistöjen vedenlaatu edellyttää sektorikohtaisten tehostettujen vesiensuojelumenetelmien käyttöä. Metsätalouden ohjauskeinoja ovat mm. suometsänhoidon kokonaisvaltaisen suunnittelun kehittäminen, sektorien välisen yhteistoiminnan kehittäminen vesiensuojelussa sekä kuivatustekniikan ja metsätalouden vesiensuojelumenetelmien kehittäminen.

Turvetuotannon ohjauskeinoja ovat mm. uuden turvetuotannon ohjaus jo ojitetuille tai muuttuneille soille, haitallisten vesistövaikutusten vähentäminen valuma-aluekohtaisella suunnittelulla, uusien vesiensuojelumenetelmien kehittäminen ja käyttöönotto, tuottajien koulutus, omavalvonnan edistäminen, velvoitetarkkailun kehittäminen, humuksen vesistövaikutusten ja metyylielohopean vaikutusten tutkiminen sekä jälkikäytön ohjaaminen vesistön ja monimuotoisuuden kannalta kestäviin ratkaisuihin.

Karvianjoen päävesistöalue – Suomijoen valuma-alue

OJAJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 150 ha

Keskisyvyys: 0,8 m

Viipymä: 140 vrk

Valuma-alue ja kuormitus

Ojajärvi kuuluu Suomijoen Ojajoen valuma-alueeseen ja pääosa järvestä sijoittuu Karvian puolelle. Lähivaluma-alue on peltojen sekä suo- ja metsäojitusten ympäröimä. Lisäksi Karvian puolella on turvetuotantoa (Loukaskeidas).

Järven vedenlaatu

Ojajärvi luokitellaan mataliin runsashumuksisiin järviin. Ojajärven vedenlaatua on tutkittu 1960-luvulta lähtien runsaasti. Järvi on matala humusjärvi. Happitilanne on huono mataluuden ja voimakkaan hapen kulumisen vuoksi ja järvessä on esiintynyt kalakuolemia. Vesi on sameaa, humuspitoista ja runsasravinteista. Fosforipitoisuus on vaihdellut 2000-luvulla kesäisin 110-160 µg/l, joten vesi on ylirehevää. Myös levätuotanto on voimakasta. Happamuus on vaihdellut talvisista pH-arvoista 5,2-6,0 kesän 6,3-7,0 arvoihin. Ojajärven **ekologinen tila** on välttävä ja hyvä tila tulisi saavuttaa vuoteen 2027 mennessä.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Ojajärven virkistyskäyttöluokitus on todettu v. 2007 turvetuotannon ympäristölupahakemuksessa olevan huono. Vesi on tummaa, sameaa ja runsasravinteista. Myös talvinen happitilanne on huono. Kalasto muodostuu vuoden 2011 kalastuskyselyjen mukaan pääosin hauesta ja ahvenesta, mutta järvessä esiintyy myös särkeä, lahnaa ja ruutanaa. Järven luusuaan on Karvian kunta hakenut pohjapadon rakentamislupaa v. 2008, mutta lupaa ei tuolloin myönnetty.

Karvianjoen päävesistöalue – Suomijoen valuma-alue RIHKAANJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 27 ha

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Rihkaanjärvi kuuluu Suomijoen valuma-alueen Kattilajoen valuma-alueelle. Järveä ympäröivät suot on ojitettu ja vain Rihkaankankaalla järven itä- ja eteläreunalla on kangasmetsää. Läheisen turvetuotantoalueen vedet eivät laske järveen. Suo-ojitusten lisäksi järveä kuormittaa vähäisessä määrin vapaa-ajanasutus.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu vuonna 1994 ja silloin happitilanne oli hyvä ja pH vaihteli 6,1-6,9. Vesi oli lievästi sameaa ja ruskeaa (240 mg/l Pt) Kemiallinen hapenkulutus CODMn oli 18 mg/l O₂. Typpipitoisuus 510-650 µg/l oli humusvesien luokkaa ja fosforipitoisuuden (16-22 µg/l) perusteella järvi luokiteltiin reheväksi. Vuoden 2006 tulosten perusteella järven happamuus oli vähentynyt, mutta rehevyys kasvanut: sameus 1,7 FNU, väri 220 mg/l Pt, pH 6,6, kok.N 720 µg/l ja kok.P 43 µg/l.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

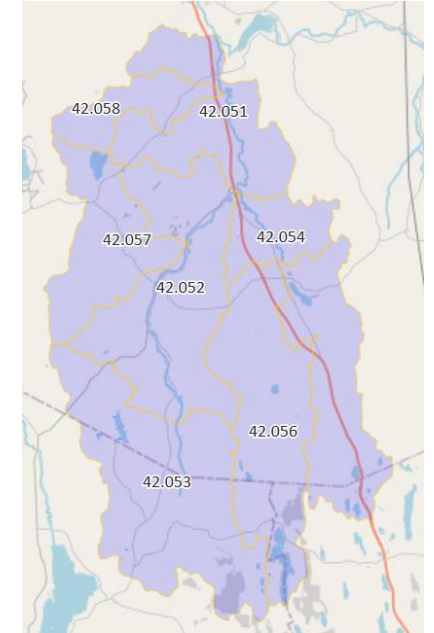
Virkistyskäyttöluokitus on tyydyttävä humusleimaisuuden ja rehevyyden vuoksi. Järveä on kalkittu ranta-asukkaiden toimesta happamoitumisen ehkäisemiseksi.

Parkanon vesistöt valuma-alueen mukaan

KYRÖNJOEN PÄÄVESISTÖALUE

1. Mustajoen valuma-alue 42.05

Mustaluoman valuma-alue 42.056: Hanhilampi, Niskalampi, Mustajärvi

Parkanon pohjoisosista vedet virtaavat Kyrönjokeen Mustajoen ja Hirvijoen valuma-alueilta. Kyrönjoki kuuluu suurten turvemaiden jokiin (St). Mustaluoman valuma-alueella Parkanon puolella leimaa Sompanevan turvetuotantoalue, jonka pohjoisosasta (Hanhineva 111 ha) vedet virtaavat Mustaluomaan. Toisaalta valuma-alueen yläjuoksulla on vedenlaadultaan erinomainen Mustajärvi.

Kyrönjoen vesistöalueen vesienhoidon toimenpideohjelmassa 2016-2021 ei ole erityisiä toimenpiteitä Parkanon puoleisille alueille.

Koko Parkanon kaupungin alue kuuluu Kokemäenjoen vesienhoidon toimenpideohjelmassa metsätalouden ja turvetuotannon vesiensuojelun tehostamisalueelle, jolloin vesistöjen vedenlaatu edellyttää sektorikohtaisten tehostettujen vesiensuojelumenetelmien käyttöä. Metsätalouden ohjauskeinoja ovat mm. suometsänhoidon kokonaisvaltaisen suunnittelun kehittäminen, sektorien välisen yhteistoiminnan kehittäminen vesiensuojelussa sekä kuivatustekniikan ja metsätalouden vesiensuojelumenetelmien kehittäminen.

Turvetuotannon ohjauskeinoja ovat mm. uuden turvetuotannon ohjaus jo ojitetuille tai muuttuneille soille, haitallisten vesistövaikutusten vähentäminen valuma-aluekohtaisella suunnittelulla, uusien vesiensuojelumenetelmien kehittäminen ja käyttöönotto, tuottajien koulutus, omavalvonnan edistäminen, velvoitetarkkailun kehittäminen, humuksen vesistövaikutusten ja metyylielohopean vaikutusten tutkiminen sekä jälkikäytön ohjaaminen vesistön ja monimuotoisuuden kannalta kestäviin ratkaisuihin.

Mustajoen valuma-alue – Mustaluoman valuma-alue HANHILAMPI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 0,3 ha

Suurin syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Kaupungin pohjoisosassa lähellä Kurikan rajaa sijaitseva Hanhilampi kuuluu Kyrönjoen valuma-alueeseen. Hanhilampeen laskee pieni osa Sompanevan Hanhilammennevan pintavalutuskentän vesistä. Lampea kuormittavat lisäksi läheiset suo- ja metsäojitukset.

Järven vedenlaatu

Lammen vedenlaatua on tutkittu 2014. Vesi oli tuolloin lievästi rehevää (kok.P 18 µg/l) ja ruskeaa (väriluku 320 mg/l Pt).

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Pienellä suolammella on maisemallista ja luonnon monimuotoisuutta lisäävä arvo.

Mustajoen valuma-alue – Mustaluoman valuma-alue

MUSTAJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 166 ha
(osin Karvian puolella)

Suurin syvyys: 8 m

Valuma-alue ja kuormitus

Mustajärvi luokitellaan pieniin ja keskisuuriin vähähumukisiin järviin (Vh). Lähivaluma-alue on karua, vaikka järven lähistöllä on paljon turvetuotantoa. Kuormitusta aiheuttaa lähinnä suo- ja metsäojitukset sekä haja-asutus. Mustajärvi kuuluu osin Kihlakunnankankaan pohjavesialueeseen.

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu pitkään ja sen laatu on pysynyt erinomaisena vuosikymmenien ajan. Järven veden laatu on kirkasta, niukkaravinteikasta, vain lievästi hapanta, joskin happitilanne alusvedessä on ajoittain huono. Vuosien 2010-2019 vedenlaatutietojen mukaan keskimääräiset pitoisuudet ovat pintavedessä olleet: kiintoaine 1,4 mg/l, CODMn 6,7 mg/lO₂, pH 6,5, väri 29 mg/l Pt, kok.N 307 µg/l, kok.P 7 µg/l ja Fe 144 µg/l. Vuoden 2020 tarkkailutulosten perusteella veden laatu pintavedessä oli hyvin samankaltainen talvi- ja kesätulosten keskiarvona: CODMn 5,7 mg/lO₂, pH 6,4, väri 27 mg/l Pt, kok.N 245 µg/l ja kok.P 6 µg/l. Vuoden 2020 syvänteen (8 m) vesi oli sameampaa ja ravinteikkaampaa keskiarvojen ollessa: CODMn 18 mg/lO₂, pH 6,5, väri 232 mg/l Pt, kok.N 500 µg/l ja kok.P 12 µg/l.

Ekologinen tila luokitellaan erinomaiseksi. Luokitus perustuu erinomaiseen veden laatuun sekä erinomaisiin pohjaeläimiin ja kasviplanktoniin.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Mustajärven virkistyskäyttöluokitus on erinomainen. Mustajärveen on istutettu 1980-2000 luvuilla mm. planktonsiikaa, kuhaa ja järvilohtha. Järvi onkin hyvä siikajärvi, eikä siihen Kihniö-Parkanon kalatalousalueen kalataloussuunnitelman 2022-2030 mukaan kannata istuttaa muita kaloja. Mustajärven rannalla sijaitsevalta Isoselän uimarannalta on otettu vuosittain uimavesinäytteet ja tulokset ovat 2010 osoittaneet veden hygieeniseltä laadultaan erinomaiseksi tai hyväksi.

Mustajoen valuma-alue – Mustaluoman valuma-alue

MUSTALUOMA

Jokitiedot

[Kartta](#)

Pituus: 2,8 km
Parkanon/Karvain
rajamailla

Valuma-alue 53 km²

Valuma-alue ja kuormitus

Mustaluoma kuuluu Kyrönjoen valuma-alueeseen. Mustaluoman vedenlaatuun vaikuttaa Parkanon osuudella ennen kaikkea vedenlaadultaan erinomainen Mustajärvi, joka kuuluu osin Kihlakunnankankaan pohjavesialueeseen. Mustaluomaan laskee myös suo- ja metsäojituksia sekä osin Sompanevan Hanhinevan turvetuotannon vedet.

Joen vedenlaatu

Mustaluoman vedenlaatu Parkanon puolella on keskihumuksista ja ravinnepitoisuuksiltaan melko alhainen. Vedenlaatutiedot vuosien 2007-2019 keskiarvoina Mustaluoman Majurinvuoren kohdalla ovat olleet: sameus 1,4 FNU, kiintoaine 2,3 mg/l, väriluku 61 mg/l Pt, pH 6,3, kok.N 397 µg/l, kok.P 14 µg/l, Fe 470 µg/l ja kemiallisen hapenkulutuksen määrä CODMn 11 mg/l O₂. Vuoden 2019 tulokset olivat kaikilta osa-alueilta parempia kuin pitkäaikaiset keskiarvot ja esim. Fe-pitoisuus vaihteli 110-240 µg/l. Vuonna 2020 joesta otettiin kolme näytettä, joiden keskiarvot olivat: sameus 1,3 FNU, kiintoaine 1,1 mg/l, väriluku 118 mg/l Pt, pH 6,5, kok.N 250 µg/l, kok.P 12 µg/l ja CODMn 6 mg/l O₂ eli veden laatu oli edelleen erittäin hyvä.

Ekologinen tila on Parkanon puolella hyvä tai erinomainen, mutta tila heikkenee alajuoksulla.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Mustaluoma kulkee vain pieneltä osin Parkanon ja Karvian rajalla kunnan luoteiskulmassa. Luoman itäpuolella on valtakunnallisesti arvokas kalliomuodostelma Majurinvuori. Vuoden 2012 sähkökoekalastuksessa saaliiksi saatiin taimenta, mutta kanta lienee laskenut.

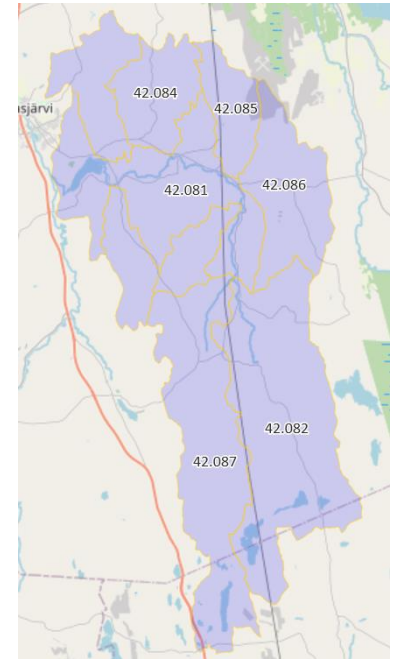
Parkanon vesistöt valuma-alueen mukaan

KYRÖNJOEN PÄÄVESISTÖALUE

2. Hirvijoen valuma-alue 42.08

Madesluoman valuma-alue 42.082: Iso Madesjärvi

Sanasluoman valuma-alue 42.087: Haukilampi, Hoseusjärvi, Iso Somerojärvi, Kalliolampi, Tärräjärvi, Vähä Somerojärvi

Hirvijoen valuma-alueella sijaitsee Parkanon puolella vain muutamia pieniä järviä sekä Iso Somerojärvi, jolla on aloitettu järven kunnostustoimiin tähtävien selvitysten teko v. 2020. Vesistöreitien yläjuoksua kuormittavat suo- ja metsä-ojitukset sekä vähäisessä määrin aiemmin myös turvetuotanto (osa Sydänmaannevaa)

Kyrönjoen pääuoma kuuluu suurten turvemaiden jokiin (St). Kyrönjoen vesistöalueen vesienhoidon toimenpideohjelmassa 2016-2021 esitetään, että osin Parkanon puolella sijaitseva Iso Madesjärven orgaanista kuormitusta tulee vähentää.

Koko Parkanon kaupungin alue kuuluu **vesienhoidon toimenpideohjelmassa** metsätalouden ja turvetuotannon vesiensuojelun tehostamisalueelle, jolloin vesistöjen vedenlaatu edellyttää sektorikohtaisten tehostettujen vesiensuojelumenetelmien käyttöä. Metsätalouden ohjauskeinoja ovat mm. suometsänhoidon kokonaisvaltaisen suunnittelun kehittäminen, sektorien välisen yhteistoiminnan kehittäminen vesiensuojelussa sekä kuivatustekniikan ja metsätalouden vesiensuojelumenetelmien kehittäminen.

Turvetuotannon ohjauskeinoja ovat mm. uuden turvetuotannon ohjaus jo ojitetuille tai muuttuneille soille, haitallisten vesistövaikutusten vähentäminen valuma-aluekohtaisella suunnittelulla, uusien vesiensuojelumenetelmien kehittäminen ja käyttöönotto, tuottajien koulutus, omavalvonnan edistäminen, velvoitetarkkailun kehittäminen, humuksen vesistövaikutusten ja metyylielohopean vaikutusten tutkiminen sekä jälkikäytön ohjaaminen vesistön ja monimuotoisuuden kannalta kestäviin ratkaisuihin.

Iso Somerojärven suojele- ja hoitoyhdistys ry

Hirvijoen valuma-alue – Madesluoman valuma-alue

ISO MADESJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 104 ha
(pääosin Kurikan
puolella)

Syvyys: m

Valuma-alue ja kuormitus

Iso Madesjärvi on Hirvijoen valuma-alueen latvajärviä, joten kuormitus tulee lähinnä lähivaluma-alueen suo- ja metsäojituksista ja vapaa-ajanasutuksesta. Vain järven eteläkärki sijoittuu Parkanon puolelle.

Järven vedenlaatu

Iso Madesjärvi on matala runsashumuksinen järvi.

Ekologisesta tilasta on luokiteltu vain järven hydrologis-morfologinen tila, joka luokitellaan erinomaiseksi.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Iso Madesjärven Kurikan puolella on yleinen uimaranta. Järven rehevöityminen heikentää virkistyskäyttöä.

Hirvijoen valuma-alue – Sanasluoman valuma-alue

ISO SOMEROJÄRVI

Järvitiedot

[Kartta](#)

Pinta-ala: 87 ha

Syvyys: 1,5 m

Viipymä: 6 kk

Valuma-alue: 8,84 km²

Valuma-alue ja kuormitus

Iso Somerojärvi on Hirvijoen valuma-alueen latvajärviä, joten kuormitus tulee lähinnä lähivaluma-alueen suo- ja metsäojituksista ja haja-asutuksesta. Aiemmin järveä kuormitti myös turvetuotanto (osa Sydänmaannevan alueen vesistä).

Järven vedenlaatu

Järven vedenlaatua on tutkittu vuosina 1975, 1992, 2019 ja 2023. Vesi on ollut humuspitoista (väri 180-340 mg/l Pt, sameus 0,80-1,5, CODMn 18-46 mg/l), hapanta (pH 4,7-6,0), mutta pahimmillaankin vain lievästi rehevää (kok.P 6-20 µg/l ja kok.N 460-850 µg/l). Maaliskuun 2019 tutkimusten perusteella järven eteläpää oli vedenlaadultaan pohjoispäätä heikompi. Maaliskuun 2021 ja toukokuun 2023 näytteiden perusteella vesi on edelleen hapanta (pH 5,1...5,3) ja happipitoisuus vaihteli talvinäytteessä välttävistä heikkoon (2,5...6,11 mg/l). Järveen kohdistuva kuormitus on enää hyvin vähäistä ja veden ravinnepitoisuudet ovat alhaisia. Sedimenttitutkimusten perusteella järven ongelmana on järven pohjassa oleva keskimäärin 1,5 metrin paksuinen hienojakoinen ja vesipitoinen turveliete ts. orgaaninen happea kuluttava ja ravinnepitoinen aines, joka aiheuttaa sisäistä kuormitusta.

Virkistyskäyttö ja kunnostustoimet

Vanhojen tutkimusten valossa järvi on luokiteltu virkistyskäytön kannalta tyydyttäväksi/välttäväksi ja arvoa ovat laskeneet humuspitoisuus, happamuus sekä lievä rehevöityminen. Vapaa-ajankalastajien mukaan pyydykset limoittuvat ja likaantuvat järvellä ja limalevä on haitannut uimista.

Järven suojelemiseksi on perustettu Iso Somerojärven suojelu- ja hoitoyhdistys ry, joka on ryhtynyt toimiin järven kunnostamiseksi v. 2021 ja jatkanut toimia vuosittain.